

De Ronde Venen & Uithoorn

Jaarverslag 2016

IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
Afdeling De Ronde Venen & Uithoorn
p.a. NME-centrum De Woudreus,
Pieter Joostenlaan 28a, 3648 XR Wilnis, ivnrvu@online.nl
www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uthoorn
www.facebook.com/IVNDRVU

Inhoud

1	Bestuur, samenstelling	2
2	Bestuur, verslag 2016 en plannen 2017	2
3.	Werkgroepen en activiteiten, verslag 2016 en plannen 2017	4
3.1	Jeugd	4
3.1.1	Veenmollen	4
3.2	Excursies	4
3.3	Lezingen	9
3.4	PR & Communicatie	10
3.4.1	Algemeen	10
3.4.2	Afdelingsblad RondUit	11
3.4.3	WebBeheer	12
3.5	Onderwijs	13
3.6	Planten	14
3.7	NME-tuin	15
3.8	Vlinders en libellen	16
3.9	Amfibieën, reptielen en vissen (WARV)	19
3.10	Vogels	20
3.11	Weidevogelbescherming	23
3.12	Natuurkoffer	34
3.13	Winter Natuurwandelingen	35
3.14	Zomeravond Fietstocht	35
4	Financieel verslag 2016 en begroting 2017	36

1 Bestuur, samenstelling

Het bestuur was in 2016 als onderstaand samengesteld.

Functie	Naam
Voorzitter	Wil Ezendam
Secretaris	Ellen Asselbergs
Penningmeester	Sep Van de Voort
Algemeen lid	Peter Thot*
Ondersteunend lid	Margreet van Gelder
*Peter Thot is halverwege 2016 gestopt als lid van het bestuur	

2 Bestuur, verslag 2016 en plannen 2017

We begonnen 2016 met een sterk bezet bestuur van zes leden, dat is wel eens anders geweest. Maar die luxe duurde niet lang doordat twee bestuurders om volstrekt legitieme redenen hun werk voor IVN niet konden voortzetten en volgens destijds al gemaakte afspraken gaan we binnenkort een derde bestuurslid missen. Dan blijven er nog drie over en op zich is dat werkbaar, omdat met die drie de meest cruciale functies van secretaris, penningmeester en voorzitter zijn afgedekt. Maar we hopen dat in 2017 toch twee leden bereid zijn om eens per maand een avondje met ons mee te denken over de koers van onze vereniging.

Wat ons bestuur heeft beziggehouden zijn de ontwikkelingen rond IVN landelijk. De aanvankelijk voorgestelde fusie tussen IVN en KNNV gaat voorlopig niet door en we menen dat dit een goede zaak is. Dit onverlet de mogelijkheden tot lokale samenwerking die we wel degelijk zien. De voorgestelde wijziging van de statuten van IVN landelijk heeft nog meer van onze aandacht gevraagd. En gelukkig niet alleen van ons. Ook tal van zusterverenigingen deelden onze bedenkingen. In een landelijke bijeenkomst deze herfst leidde dit tot een aantal aanpassingen, die onze ongerustheid over gebrek aan democratisch gehalte in ieder geval verminderden en we hebben goede hoop dat er een bruikbaar en voor alle afdelingen werkbaar eindresultaat ontstaat. Daaropvolgend zullen we ook naar onze eigen statuten en huishoudelijk reglement moeten kijken. Niet het leukste werk voor mensen die zich liever met de natuur bezighouden, maar we proberen dit op te pakken zodra de situatie landelijk helder is.

In dit verband noemen we ook het maandelijks regio-overleg van IVN-verenigingen in Utrecht. Mede dankzij een grotere bijdrage van beroepskrachten uit de regio wint dit zo genoemde voorzittersoverleg aan waarde. Gelet op de ontwikkelingen met betrekking tot de statuten van IVN landelijk zal de inbreng vanuit de regio's via de afvaardiging in de Landelijke Raad in belang toenemen.

De belangrijkste activiteit is natuurlijk al dat 'gewone' werk dat jaar in jaar uit wordt verzet door al die vaak onzichtbare leden. De basis van ons bestaan ligt bij de werkgroepen maar evenzeer bij alles wat zonder formele organisatorische inbedding door tal van leden wordt gedaan. We hebben in 2016 geprobeerd de communicatie tussen werkgroepen en bestuur op te poetsen door binnen het bestuur tot een verdeling van aandachtsgebieden te komen. Dat heeft weliswaar iets opgeleverd, maar mede door het ontstaan van bestuur vacatures valt er nog winst te behalen.

Het afgelopen jaar hebben we ook een aantal malen verzoek ontvangen om expertise in te brengen, bijvoorbeeld rond groenbeleid van de gemeente of over milieudoelstellingen. Hoe om te gaan met dergelijke advies- of participatieverzoeken is een vraag die we als bestuur nog niet eenduidig kunnen beantwoorden en vooralsnog beoordelen we dit ad hoc, afhankelijk van capaciteit en aansluiting bij onze doelstellingen. We menen wel dat het onderhouden van contacten met gemeentelijke en andere instanties over natuur en milieu een goede zaak is.

Het periodiek contact met betrokken wethouders en ambtenaren van zowel Uithoorn als De Ronde Venen ervaren we dan ook als nuttig en plezierig. Naast IVN bestaan er in ons geografisch werkgebied tal van andere instanties en verenigingen die zich bewegen op hetzelfde terrein en waarmee we in wisselende frequenties en intensiteiten contacten onderhouden. NME komt dan natuurlijk direct op het netvlies maar ook KNNV, Groene Venen, Groengroep Uithoorn, De Bovenlanden enzovoort, komen langs. We staan open voor samenwerken en elkaar waar mogelijk helpen.

Nieuw in 2016 was de jeugdactiviteit met peuters. Daarmee leren we niet alleen kinderen op een voor hen begrijpelijke manier omgaan met de natuur in hun omgeving, maar als 'bijvangst' komen ook hun ouders in actie en we hopen dat op deze manier ook de doorgroei naar programma's voor iets oudere kinderen een steuntje in de rug krijgt. In dit verband willen we ook zeker de dit jaar gemaakte film 'Kabouter Kwebbel' noemen. Teleurstellend daarentegen is dat de betrokkenheid van scholen bij wat we kunnen en willen aanbieden sterk is afgenomen. Leraren noemen de steeds vollere agenda's met allerlei nevenactiviteiten als oorzaak, maar wij proberen in het komende verenigingsjaar toch weer de weg omhoog te vinden.

Een pluim verdienen zeker ook de mensen die zich met PR bezighouden. Heel veel nieuw en professioneel ogend materiaal werd vervaardigd en de kraam die een aantal keren per jaar wordt ingericht tijdens jaarmarkten of andere evenementen heeft een metamorfose ondergaan en oogst lof van passanten. Ook de verwerking van statistische informatie over het werk en bereik van werkgroepen werd aanzienlijk verbeterd en vereenvoudigd. Dit overigens in een goede samenwerking met het landelijk IVN-webbeheer.

Nieuw in 2016 zijn ook de opmerkelijke wandelingen. Een leuk initiatief waarbij de aandacht uitgaat naar wat verschillen in jaargetijde, uur van de dag of weersomstandigheden oproepen als je eenzelfde traject bewandelt. Niet nieuw maar wel opnieuw naar buiten tredend is de groep natuurfotografen. De producten van hun werk zagen we al terug in het winternummer van RondUit.

De activiteiten van een jaar benoemen betekent ook zaken weglaten. We weten als bestuur lang niet alles, maar heel veel leden verzetten vaak bergen werk en houden daarmee de vereniging draaiend. Je hoeft maar een blik te slaan in het activiteitenboekje om te weten hoeveel tijd en energie er ingestoken is.

Wij danken iedereen die in 2016 een kleine of grote bijdrage geleverd heeft aan onze IVN-afdeling.

Plannen 2017

Een jaar afsluiten is ook een beetje vooruitkijken en voor 2017 zijn er genoeg plannen. Zo worden de voorbereidingen getroffen voor een nieuwe natuurgidsenopleiding. Deze zal, bij voldoende aanmeldingen, waarschijnlijk in november 2017 starten en in juni of juli 2019 worden afgerond. Een nieuw cursusteam is inmiddels samengesteld. Ook willen wij kijken hoe we het begrip duurzaamheid dusdanig kunnen benoemen dat het geen vaag begrip blijft maar aansluiting kan vinden bij onze doelstellingen en activiteiten. In januari vindt een startbijeenkomst plaats en we zijn heel benieuwd waar we aan het eind van het jaar zullen staan.

Wil Ezendam

Overzicht 1 januari 2016 van leden, donateurs en anderen

Titel/Jaar	2012	2013	2014	2015	2016
Leden	109	130	125	125	127
Huisgenoten	23	23	23	23	6
Donateurs	183	179	163	163	160
Veenmollenjeugdleden	50	43	25	27	17
Jeugdbegeleiders	3	5	3	2	2
Scholen	20	20	7	5	-
Scharrelkidsjeugdbegeleiders	-	-	3	-	-

3. Werkgroepen en activiteiten, verslag 2016 en plannen 2017

3.1 Jeugd

3.1.1 Veenmollen

Het Veenmollen-jaar loopt van september tot juni. Voor de Veenmollen organiseren wij tien bijeenkomsten. Het programma is te vinden op de website. Ieder jaar mogen wij weer zo'n 20 Veenmollen begroeten in de leeftijd van 8 tot 12 jaar. Het seizoen 2015-2016 was een lustrumjaar. In september zijn we een zesde seizoen begonnen met wederom bijna 20 kinderen. Wat we allemaal beleven, kan iedereen lezen in de RondUit.

Anja de Kruijf

3.2 Excursies

De werkzaamheden van de Werkgroep excursies zijn in 2016 uitgevoerd door WB WebBeheer, een onderdeel van de werkgroep PR & communicatie. Dit heeft grotendeels te maken met de automatisering en optimalisering van de gegevensverwerking. Via formulieren op de afdelingswebsite komen nu de benodigde gegevens binnen voor samenstelling van het activiteitenboekje (formulier FAI). Het formulier FAO is voor de resultaten van de activiteiten. Een gedeelte hiervan is gebruikt voor het jaarverslag 2016. Voor meer informatie: deeljaarverslag PR & communicatie, WebBeheer.

Overzicht

Dit jaar hebben totaal 1544 mensen (1.422 volwassenen en 122 kinderen) deelgenomen aan de 61 openbare activiteiten van onze afdeling. 5 Activiteiten zijn afgelast door slechte weersomstandigheden (4) of door uitval van gidsen (1). In het totale aantal van 61 activiteiten zijn ook de maandelijkse openstellingen (6) van de Tuin van Bram de Groote in Uithoorn opgenomen. Het tuinonderhoud is, naast de vrijwilligers van Landschap Noord-Holland, ook in handen van vrijwilligers van IVN De Ronde Venen & Uithoorn. Vanwege deze betrokkenheid is het totale bezoekersaantal opgenomen in het 'Overzicht openbare activiteiten 2016 per Werkgroep of Andere activiteit'.

Bekijk dit overzicht op pagina 5 t/m 8

Seizoen

De vertrouwde excursies die jaarlijks terugkeren in het programma hebben ook dit jaar weer veel deelnemers getrokken: zoals Stinzenplanten kijken in de binnentuin van Gunterstein, vogels spotten onder deskundige begeleiding en gevarieerde lezingen bijwonen in het NME-centrum de Woudreus in Wilnis. Maar ook tijdens de roeitochten op Botshol, de Zomeravond Fietstochten en de Eetbare planten-excursies.

Nieuw in 2016 zijn de Opmerkelijke wandelingen, die ook in het activiteitenboekje zijn opgenomen. De Nationale Nachtvliedernacht is later toegevoegd aan het activiteitschema. Ook geldt dit voor de Peutertochten. De tochten zijn als proef gestart in 2016 met in het voorjaar Kikker Kwak en in het najaar Kabouter Kwebbel. De tochten zijn geliefd en trekken veel peuters. In 2017 volgt daarom opname in het activiteitenboekje.

Overzicht openbare activiteiten 2016 per Werkgroep of Andere activiteit

Nr	Datum	Tijd	Titel	Aantal deelnemers	Coördinatie
Werkgroep Lezingen					
1	Di 2 feb	20:00 - 22:00	Lezing Biomimicry, inspiraties uit de natuur	30	Gerda Veth
2	Di 1 mrt	20:00 - 22:00	Lezing De zeearend in Nederland: van wintergast tot broedvogel	52	Catherine van de Graaf
3	Di 5 apr	20:00 - 22:00	Lezing Botshol: vogels en wieren	60	Tinok van Hattum
4	Di 3 mei	20:00 - 22:00	Lezing Natuurverhalen uit vervlogen tijden	30	Tinok van Hattum
5	Di 4 okt	20:00 - 22:00	Lezing Vogeltrek en het ringen van vogels	39	Gerda Veth
6	Di 1 nov	20:00 - 22:00	Lezing Speuren naar sporen	10	Catherine van de Graaf
7	Di 6 dec	20:00 - 22:00	Lezing Het uitsterven van de dodo	25	Gerda Veth
			Aantal deelnemers	246	Subtotaal 246
Werkgroep Planten					
8	Zo 13 mrt	14:30 - 16:00	Stinzenplantenexcursie Gunterstein	26 incl. 2k	Nel Bouwhuijzen
9 10	Za 6 aug	14:00 - 15:30 16:00 - 17:30	Excursie Eetbare planten op de Demmeriksekade I en II	48 incl. 5k	Ellen Aarsman
			Aantal deelnemers	74 incl. 7k	Subtotaal 320 incl. 7k
Werkgroep Vlinders en libellen					
11	Za 4 jun Zo 5 jun	22:30 - 01:30	NNN Nationale Nachtvliedernacht	15	Jasper de Vries
			Aantal deelnemers	15	Subtotaal 335 incl. 7k
Werkgroep Vogels					
12	Za 9 jan	08:30 - 12:00	Vogelexcursie Waverhoek	20	Peter Betlem
13	Za 6 feb	08:30 - 15:00	Vogelexcursie Pier Huizen	15	Walter Büsse
14	Za 5 mrt	08:30 - 12:00	Vogelexcursie Landje van Geijssel	15	Peter Betlem
15	Za 2 apr	08:30 - 15:00	Vogelexcursie Pier IJmuiden	3	Roy de Dood
16	Woe 27 apr	06:30 - 14:00	Vogelexcursie Nachtegalen Waterleidingduinen	Afgepast vanwege het slechte weer	Ad van Uchelen

Nr	Datum	Tijd	Activiteit	Aantal deelnemers	Coördinatie
17	Za 7 mei	08:30 - 15:00	Vogelexcursie Oostvaardersplassen	30	Ton Koekenbier
18	Za 3 sep	08:30 - 15:00	Polder IJdoorn en Kinseldam	11	Roy de dood
19	Za 1 okt	11:00 - 15:00	Vogelexcursie Waverhoek	10	Peter Betlem
20	Za 5 nov	08:30 - 15:00	Vogelexcursie Waterleidingduinen	17	Walter Büsse
21	Za 3 dec	08:30 - 12:00	Vogelexcursie Ganzen in de Polder	11	Roy de Dood
			Aantal deelnemers	132	Subtotaal 467 incl. 7k
Jeugd, Andere activiteit					
22	Za 7 mei	11:00 - 12:00	Peutertocht Kikker Kwak	44 incl. 24k	Ellen Aarsman
23	Zo 9 okt	11:00 - 12:00	Peutertocht Kabouter Kwebbel	78 incl. 41k	Ellen Aarsman
24	Za 11 jun	13:30 - 15:30	IVN Sloopjesdagen	30 incl. 17k	Cindy Raaphorst
25	Zo 5 jun	10:00 - 11:30	Speurtocht De Groene Jonker	9 incl. 4k	Ellen Aarsman
			Aantal deelnemers	161 incl. 86k	Subtotaal 628 incl. 93k
Wandelingen, Andere activiteit					
26	Ma 4 jan	10:00 - 13:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
27	Zo 7 feb	14:30 - 17:00	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
28	Woe 16 mrt	09:00 - 11:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
29	Ma 18 apr	13:00 - 15:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
30	Di 17 mei	19:00 - 21:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
31	Vr 17 jun	07:00 - 09:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
32	Do 14 jul	20:30 - 23:00	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
33	Za 27 aug	07:30 - 10:00	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
34	Ma 12 sep	19:00 - 21:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
35	Di 25 okt	10:00 - 12:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis

Nr	Datum	Tijd	Activiteit	Aantal deelnemers	Coördinatie
36	Zo 13 nov	14:00 - 16:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
37	Do 22 dec	09:00 - 11:30	Opmerkzame wandeling	12*	Elza Vis
			Aantal deelnemers (* gemiddelde 1-25)	144 incl. 2k	Subtotaal 772 incl. 95k
38	Za 16 jan	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	14	Marion Leenen
39	Za 20 feb	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	12	Catherine van de Graaf
40	Za 19 mrt	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	19	Hans Tuinenburg
41	Za 15 okt	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	12	Marion Leenen
42	Za 19 nov	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	17	Hans Tuinenburg
43	Za 17 dec	09:30 - 12:30	Winter Natuurwandeling	10	Marion Leenen
			Aantal deelnemers	84	Subtotaal 856 incl. 95k
44	Za 16 apr	09:30 - 12:30	Landschapswandeling	9	Catherine van de Graaf
45	Za 30 apr	09:30 - 11:00	Wandeling Tuin op de grens	15	Elza Vis
46	Za 7 mei	10:00 - 11:30	Wandeling De Groene Jonker	7	Ellen Aarsman
47	Zo 16 okt	10:00 - 12:00	Bomenwandeling Uithoorn	Afgelast door uitvallen gids	Marian Verweij
			Aantal deelnemers	31	Subtotaal 887 incl. 95k
Overige Andere activiteiten					
48	Za 18 jun	10:00 - 12:00	Roeitocht Botshol	Afgelast vanwege het slechte weer	Marianne van den Bosch
49	Do 23 jun	19:00 - 21:00	Roeitocht Botshol	Afgelast vanwege het slechte weer	Marianne van den Bosch
50	Za 25 jun	10:00 - 12:00	Roeitocht Botshol	8	Marianne van den Bosch
51	Di 28 jun	19:00 - 21:00	Roeitocht Botshol	17	Marianne van den Bosch
52	Zo 3 jul	10:00 - 12:00	Roeitocht Botshol	24	Marianne van den Bosch
			Aantal deelnemers	49	Subtotaal 936 incl. 95k
53	Di 7 jun	19:15 - 21:30	Zomeravond Fietstocht	18	Anja de Kruijf

Nr	Datum	Tijd	Activiteit	Aantal deelnemers	Coördinatie
54	Di 5 jul	19:15 - 21:30	Zomeravond Fietstocht	19	Anja de Kruijf
55	Di 2 aug	19:15 - 21:30	Zomeravond Fietstocht	Afgelast vanwege het slechte weer	Elza Vis
			Aantal deelnemers	37	Subtotaal 973 incl. 95k
56 - 61	1 ^e zondag apr - sep	13:00 - 16:00	Tuin Bram de Groote	571 incl. 27k	Stichting Landschap Noord-Holland
61	2016		Aantal deelnemers	1.544	1.422 volwassenen 122 kinderen
			Aantal afgelastingen	5	
T	<p style="text-align: center;">Toelichting</p> <p>In het overzicht 2016 staan alle openbare activiteiten. Dit geeft een algeheel overzicht. In 2015 stonden de deelnemers aan de Winter Natuurwandelingen, de Vogelexcursies en de Lezingen nog apart. 2016 is een overgangsjaar. Na evaluatie van formulier FAO 2016 (formulier Activiteit Output: zie WebBeheer, werkgroep PR & communicatie) volgt aanpassing van het formulier voor 2017 en daarmee ook van dit schema.</p>				

PR en communicatie

Naast een goede inhoud en de IVN-vrijwilliger als organisator, blijft het slagen van een activiteit voor een groot gedeelte afhankelijk van gerichte PR en communicatie, intern en extern. In 2016 is daarvoor naast de gebruikelijke media en betrekkingen ook extra aandacht besteed aan het persbericht, de informatiestand, Facebook, de website en het maken van filmpjes voor de web-filmreeks 'Op locatie'. Zie voor meer informatie: deeltaarverslag PR & communicatie. Dit zorgt voor bereik van andere doelgroepen en nieuwe informatie voor bestaande relaties. Maar de publicatie van activiteiten in het afdelingsblad RondUit en in de streekbladen blijft onverminderd belangrijk.

Plannen 2017

In 2017 gaat de afdeling verder met het automatiseren en optimaliseren van de gegevens. En samen verder werken aan veranderingen bij de interne en externe communicatie. Ook volgt de proef met het Activiteitenboekje Nieuwe stijl. Een combinatie van de afdelingsfolder en het activiteitschema met daaraan verbonden een informatiestand-actie.

En natuurlijk is daarom ook de blik gericht op de organisatoren van de 66 aankomende activiteiten. Veel succes en natuurlijk plezier gewenst voor vrijwilliger én deelnemer!

WB WebBeheer

3.3 Lezingen

De lezingenwerkgroep bestond dit jaar uit Gerda Veth, Catherine van de Graaf en Tinok van Hattum. De koffie en thee in de pauze was in handen van Ellen Asselbergs en Margreet van Gelder.

In 2016 waren er weer zeven lezingen over uiteenlopende onderwerpen, waarmee we ook een steeds wisselend publiek trokken. Ook waren er regelmatig jonge mensen aanwezig. Onderstaand de resultaten.

Overzicht resultaten lezingen 2016

Maand	Onderwerp	Spreker	Aantal
Februari	Biomimicry, inspiraties uit de natuur	Ir. Ernst Jan Mul, Action researcher bij de TU Delft	30
Maart	De zeearend in Nederland: van wintergast tot broedvogel	Martijn de Jonge, zelfstandig fotograaf en publicist	52
April	De Botshol: vogels en wieren	Piet Heemskerk en Walter Büsse, IVN De Ronde Venen en Uithoorn	60
Mei	Natuurverhalen uit vervlogen tijden	Reinier Hopmans, IVN Nieuwkoop en oud-redacteur	30
Oktober	Vogeltrek en Het ringen van vogels	Tijs van den Berg, Vogelwerkgroep IVN	39
November	Speuren naar sporen	Monique Smulders, natuurgids in Alphen aan de Rijn	10
December	Het uitsterven van de dodo	Dr. Kenneth Rijsdijk, docent bij IBED, Universiteit van Amsterdam	25

Veel lezingen waren goed bezocht op die van november na. Het is niet duidelijk waarom deze lezing zo weinig mensen trok. In 2015 waren er gemiddeld 38 bezoekers per avond, in 2016 iets minder namelijk 35. Alle lezingen zijn aangekondigd in de plaatselijke kranten met een persbericht en op de interne en externe facebookpagina gezet. Natuurlijk stonden ze ook op de agenda van de website. De vrijwillige bijdrage voor de koffie en thee die dit jaar is ingesteld levert zeker geld op. De precieze stand is terug te vinden in het financiële deel van het IVN-jaarverslag.

Plannen 2017

Er gaat een laptop aangeschaft worden, zodat deze niet van de leden zelf gebruikt hoeft te worden. Mogelijk gaat deze samen met het NME gebruikt worden. Zes lezingen zijn gepland zoals onderstaand overzicht.

Overzicht lezingen 2017

Datum	Onderwerp	Spreker	Contactpersoon
7 februari	Bedreigde vogels en Natuur om de hoek	Hans Peeters, hoofdredacteur Vogels	Gerda Veth
7 maart	Bijen	Frans Wolfkamp, imker	Tinok van Hattum
4 april	Vlinders	Kars Veling, projectleider Vlinder-stichting	Tinok van Hattum
2 mei	Vleermuizen	Harry Pelgrim, vleermuisexpert	Gerda Veth
3 oktober	Ooievaar	Arda van der Lee, bestuurslid STORK, Stichting Ooievaars Research en Knowhow	Catherine van de Graaf
7 november	Bodemdaling	Cees Kwakernaak, fysisch geograaf	Catherine van de Graaf
5 december	Vervalt i.v.m. Sinterklaas	-	-

Tinok van Hattum

3.4 PR & Communicatie

3.4.1 Algemeen

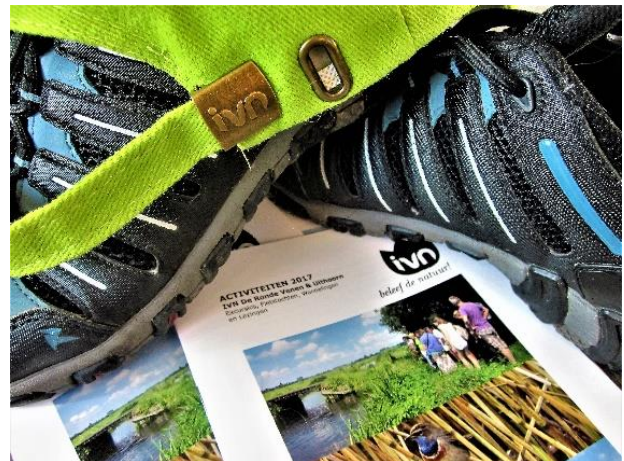
In 2016 bestaat de werkgroep PR & communicatie uit vier personen. Wil Ezendam (coördinator), Bert Verweij (afdelingsblad RondUit), Cindy Raaphorst (Activiteitenboekje en Informatiestand) en Renate Broxterman (Activiteitenboekje, Informatiestand en WebBeheer). Ieder verzorgt zijn onderdeel. Indien gewenst, wordt samengewerkt. Wil Ezendam is tijdelijk coördinator. Voor deze functie is een vacature.

Ook zijn andere PR-medewerkers van harte welkom. Belangstelling? Overleg dan met de coördinator over jouw bijdrage. Benader daarvoor de contactpersoon Wil Ezendam, 06-21296258.

Activiteitenboekje

Het Activiteitenboekje 2017 heeft een nieuwe samenstelling: folder en activiteitenboekje ineen. De voorraad afdelingsfolders is nagenoeg op. De laatste folders worden verder verspreid. Jaar 2017 is dus de 'try-out' voor dit boekje. Bij positief resultaat wordt deze vorm in 2018 herhaald.

De opstelling voor het Activiteitenboekje Nieuwe stijl is gemaakt door Renate in samenwerking met Bert. Het bestaat uit algemene informatie over IVN en de afdeling De Ronde Venen & Uithoorn. Daarnaast is natuurlijk het activiteitschema voor seizoen 2017 opgenomen. Hiermee is het aantal pagina's 16 in plaats van 12 geworden. Dit jaar zijn er weer 1000 exemplaren gedrukt, deze keer bij Hazet te Mijdrecht. Drukwerk van prima kwaliteit en tegen lagere kosten. Het beheer van de activiteitenboekjes is in handen van Cindy. De boekjes zijn in december 2016 verspreid in ons werkgebied en iets daarbuiten: De Ronde Venen (inclusief Abcoude en Baambrugge), Uithoorn, De Hoef, Kockengen, Kamerik en Aalsmeer. Verdere verspreiding vindt plaats bij de excursies, lezingen en op informatiestand-dagen.

Informatiestand

De informatiestand is anno 2016 multifunctioneel. Het heeft door nieuwe onderdelen een aanzienlijke verandering ondergaan. Rielof en Renate hebben de nieuwe stand gemaakt. De stand is overzichtelijker en spreekt meer aan. Deze is nu per doel, doelgroep of thema inzetbaar. Zo had de Herfststand het thema 'Wandelingen'.

De panelen zijn nu voorzien van gelamineerde A-3's (weerbestendig) met alle afdelingsinformatie. Deze A-3's zijn ook verwerkt in de twee tafelflip-overs van de DAP (De Afdeling op Pad). De DAP wordt gebruikt in de stand maar wordt ook ingezet tijdens een excursie of een intern of extern bezoek. Je neemt op die manier alle informatie mee onder je arm en zo gaat de afdeling dus meer op pad. Het beheer van de DAP is in handen van Cindy en Renate. Met extra palen en voeten bereik je een flexibele indeling van de stand. Ook de informatiezuil geeft een nieuwe dimensie en trekt extra aandacht. Zo was bij de herfststand de zuil gevuld met dennenappels en bovenop het A-3 bord gevuld met het logo voor de wandelingen.

Het groene winkeltje van de informatiestand wordt beheerd door Cindy. De verkoop van Belgische zoekkaarten en de IVN-scharrelkidszoekkaarten was goed. Ook het Bomenboekje wordt zolang de voorraad strekt, nog regelmatig verkocht.

IVN-kast

De nieuwe stand staat nu veilig in de geheel opgeruimde en opnieuw ingedeelde IVN-kast in het NME-centrum De Woudreus. Een goede centrale plek. De panelen zijn gehuld in grote stevige plastic zakken. Na gebruik gaan de spullen droog in de IVN-kast. Hiervoor zijn speciaal groene handdoeken aangeschaft.

In de IVN-kast hangt nu een info-display met mappen. In de mappen staat de voorraad van de verschillende activiteiten. Verder kunnen de vrijwilligers dit ook als communicatiemiddel gebruiken.

Plannen 2017

Kijk voor de planning van de informatiestand op de afdelingswebsite: <https://www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uthoorn/informatiestand>. Extra inspanningen zijn gericht op nieuwe thema's en het daarmee aantrekken van bestaand en mogelijk nieuw publiek. Maar de aandacht is ook gericht op het goed samenwerken en uitbreiden van het bestand van helpende stand-medewerkers.

Cindy Raaphorst en Renate Broxterman

3.4.2 Afdelingsblad RondUit

Zoals gebruikelijk werden ook in 2016 vier nummers uitgebracht van ons afdelingsblad RondUit. Het totaal aantal bladzijden bedroeg 104, precies evenveel als het jaar daarvoor. Ook het aantal kleurenpagina's was vrijwel onveranderd: 68 (70 in 2015). Dat geldt ook voor de advertentieruimte: 3,25 pagina's per nummer (3,5 in 2015).

Het aantal onderwerpen was weer zeer divers met dank aan de 29 auteurs en fotografen, die hier aan meewerkten. Naast de vaste rubrieken en losse artikelen waren er ook weer enkele series die nog steeds doorlopen, zoals 'Eetbare planten' en 'Haat en liefde in de Polder'. Een opvallende nieuwkomer was de puzzel. De toegenomen aandacht voor het thema 'duurzaamheid' vond ook zijn weerslag in de artikelen. Daaruit blijkt ook het belang van RondUit als communicatieplatform van onze afdeling.

Het redactieteam onderging dit jaar enkele wijzigingen en is nu als volgt samengesteld: Margreet van Gelder, Monique Schaap, Joop Goverts, Sep Van de Voort (lay-out) en Bert Verweij (coördinatie). Dat betekent dat wij afscheid hebben genomen van Peter Thot en dat Sep de taak van Ad Wortel heeft overgenomen. Verder hebben wij Monique als nieuw redactielid mogen verwelkomen. Zij ging meteen voortvarend van start en vervulde o.a. een lang gekoesterde wens van de redactie: een eigen puzzel in RondUit.

Plannen 2017

Voor de nabije toekomst verwachten wij geen ingrijpende veranderingen, maar de opkomst van de veel snellere sociale media en de geheel vernieuwde website hebben natuurlijk ook consequenties voor een traditioneel product als RondUit. Je zou in dit verband zelfs van 'collegiale concurrentie' kunnen spreken, maar wij zien het vooral als verschillende media die elkaar goed aanvullen. De redactie is zeer gemotiveerd om daar ook het komende jaar hard aan te werken, in vertrouwen dat velen ook nu weer een bijdrage zullen leveren.

Bert Verweij

3.4.3 WebBeheer

Het WB WebBeheer van IVN De Ronde Venen & Uithoorn bestaat uit de hoofdtaken: het beheer van de afdelingswebsite en de openbare Facebookpagina en het plaatsen van berichten op de gesloten Facebookpagina. Een aantal neventaken staan afsluitend beschreven. Per 1 Januari 2017 is het WebBeheer officieel in handen van één webmaster, Renate Broxterman. Officieus was dit gedurende een aantal jaren al het geval. In 2016 dus ook.

Website

In 2016 is een geheel nieuwe website voor de afdeling opgezet. Dit gehele proces is deskundig begeleid door het Landelijk IVN Web-supportteam. De planning startte per 1 januari 2016 en eindigde op 31 december 2016. Op 4 juli lanceerde IVN de landelijke nieuwe website. Vanaf die tijd kon de afdeling schaduw-draaien. Door voortdurende ontwikkeling van de afdelingswebsite zijn onderdelen gedurende de planning drie keer aangepast.

Per 31 december 2016 ging onze afdelingswebsite in de lucht. Het resultaat is een gebruikersvriendelijke website met een fris en opgeruimd uiterlijk. Vanuit het hoofdmenu is nu rechtstreeks de meest recente editie van RondUit, de column Natuur Dicht Bij Huis en de filmreeks 'Op locatie' te bekijken. Alle 'Andere activiteiten' hebben nu naast de Werkgroepen ook een eigen centraal informatieblad. Dit geeft de bezoeker altijd de gelegenheid te bekijken wat de afdeling te bieden heeft, ook als een activiteit al voorbij is. Verder corresponderen de onderdelen van de website met de informatiestand. Dit geldt ook voor de gebruikte logo's. Dit bevordert zo de herkenning en duidelijkheid van de onderdelen voor de interne en externe bezoeker.

Teksten zijn zoveel mogelijk aangepast en nieuw opgezet naar webtekst-eisen. Veel tijd was nodig voor de beeldverwerking vanwege de grote headers en de nieuwe mogelijkheden. Het materiaal hiervoor was nog niet aanwezig. Creatieve oplossingen waren voor een deel mogelijk. Ander materiaal is gedurende het jaar door WB gemaakt of verzameld.

<https://www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uithoorn>

Facebook

Voor elk nieuwsbericht is in 2016 ook aandacht gevraagd met een Facebookmelding. Deze zijn op de openbare en besloten Facebookpagina van de afdeling geplaatst. Een creatieve insteek bij de afbeeldingen trekt veel aandacht van de bezoekers. Voor dit medium speelt nog meer de vraag hoe je opvalt met een aantal regels tekst en een gerichte aparte afbeelding. Hiermee bereik je weer andere doelgroepen. Zo heeft dit goed gewerkt bij de aankondiging van het IVN-Moestuintje Journaal, de Opmerkelijke Wandeling, de Peutertocht en de Slootjesdag.

Openbaar, <https://www.facebook.com/IVNDRVU>

Besloten, <https://www.facebook.com/groups/135229509981181>

Nevenactiviteiten

Filmreeks 'Op Locatie'

Samen met filmer Peter Betlem maakt WebBeheer films voor 'Op Locatie'. Dit is een IVN-filmreeks van natuur en activiteiten gemaakt voor de afdelings-website. In 2016 zijn aan deze reeks toegevoegd: Waverhoek, Eetbare planten, Uilen ringen en Kabouter Kwebbel. Voor de film De Koekoek heeft Peter de montage uitgevoerd.

De opnamen zijn van columnist Sep Van de Voort.

<https://www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uithoorn/op-locatie>

Formulieren FAI en FAO

In het kader van de automatisering en optimalisering van de gegevensverwerking zijn in 2016 de formulieren FAI (Formulier Activiteit Input) en FAO (Formulier Activiteit Output) opgezet. Deze formulieren zijn via de website in te vullen. Met FAI is het Activiteitenboekje 2017 nieuwe stijl opgezet. Dit formulier is effectief en wordt verder geëvalueerd en opnieuw voor 2018 opgezet. De opzet van FAO is bedoeld voor de bijdrage aan het jaarverslag. Dit is voor een gedeelte geslaagd. Het is de bedoeling ook in de nabije toekomst geschreven tekst via dit formulier in te dienen. Verder zal het ook worden aangepast aan de vragen vanuit het landelijk IVN. <https://www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uithoorn/activiteit-output-en-input>

Perslijst en Persbericht

Voor de interne doelgroepen heeft WB in 2016 de verouderde perslijst aangepast. Er bestaat nu een korte en een uitgebreide versie. Ook is een bestand gemaakt over het opstellen van een persbericht met algemene informatie en tips. In het eerste kwartaal van het nieuwe jaar zorgt WB voor een update en, indien nodig, verspreiding. Ze zijn ook op te vragen bij web.ivndrvu@gmail.com.

Plannen 2017

De Landelijke IVN-website is nog steeds in ontwikkeling en dus ook die van IVN De Ronde Venen & Uithoorn. WB ontwikkelt dus in 2017 mee en onderzoekt ook zelf nieuwe mogelijkheden. En dat geldt ook voor vernieuwingen met betrekking tot Facebook. Verder gaat zij actief op zoek naar een serieuze interne of externe collega met technische kennis en interesse in de natuur. En natuurlijk streeft WB naar een goede samenwerking met alle betrokkenen voor het hogere IVN-doel: voor iedereen de buurt natuur dichterbij brengen!

Renate Broxterman

3.5 Onderwijs

De werkgroep onderwijs brengt de natuur naar de leerlingen in de klas. Het doel is om belangstelling te kweken voor de natuur. Het gaat niet om feiten leren, maar om bewondering te krijgen voor de natuur. De kinderen zitten letterlijk met de vingers in de grond beestjes te zoeken. Onderstaand een overzicht van de projecten in 2016 van de onderwijswerkgroep.

Overzicht projecten 2016

Projecten	Doelgroep
Strooisellaagproject	Groep 6 van scholen uit Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen
Parkproject Donkereindse bos	Groep 7 van scholen uit Wilnis, Vinkeveen en Abcoude
Parkproject de Meijert	Groep 7 van scholen uit Mijdrecht
PTA-biologie	VMBO 3 van het VLC, beoordelen waterkwaliteit Bosdijk
Slootjesexcursie	Groep 5 van Twistvlietschool

Stoosellaagproject (sinds 1984)

De IVN-gidsen zijn met kisten compost naar de scholen gegaan. Dit jaar deden er vier klassen mee. De kinderen konden ervaren dat de natuur haar eigen afval opruimt. Ze kregen informatie hoe voedselketens werken. Met behulp van loepjes, zoekkaarten en lesbrieven gingen ze op onderzoek in de composthoop.

Parkproject (sinds 1979)

In het park bij de Meijert en het Donkereindse Bos meten de kinderen bomen, onderzoeken ze het veen, brengen bermenplanten op naam, scheppen vele waterbeestjes en meten de breedte van de sloot met de Napoleonmethode. De kinderen zijn anderhalf uur druk in de weer. Er deed één klas mee aan het parkproject in park de Meijert en drie klassen hebben het parkproject bij het Donkereindse bos gedaan. Om onverklaarbare redenen is de parkeerplaats bij het Donkereindse bos afgezet. Deze locatie is in de toekomst niet meer bruikbaar.

PTA biologie (sinds 2011)

De leerlingen onderzoeken aan de hand van een aantal proefjes de waterkwaliteit en beoordelen of het water bij de Bosdijk voedselrijk of voedselarm is. Met een schepnet worden waterdiertjes gevangen. Met een planktonnet wordt plankton gevangen die op school onder een binoculair wordt bestudeerd.

Patrick Heijne

3.6 Planten

Determinatiecursus

Op verzoek van een paar nieuwe natuurgidsen is een determinatiecursus georganiseerd. Monique Schaap heeft de coördinator hiervoor benaderd. De afspraak was dat het een try-out zou betreffen, die vooral weinig tijd en voorbereiding moest gaan kosten en laagdrempelig was. Bovendien is de deelname beperkt tot nieuwe natuurgidsen en actieve werkgroepleden.

Ongeveer zeven à acht mensen hebben meegedaan. Het doel van de cursus was het vergroten van de zelfredzaamheid van de deelnemers door de Flora te leren gebruiken, samen met een boek botanische termen. De deelnemers konden op die avonden in het NME-centrum met zelf meegebracht materiaal oefenen.

Na evaluatie is besloten dat herhaling van de cursus mogelijk is en dan voor een breder publiek. Hiertoe zullen eerst leden en donateurs via een stukje/oproep in de RondUit benaderd worden. Maar alleen als de cursusleiders dit in hun agenda kunnen inplannen. De deelnemers gaven aan dat de formule werkt en zij meer beslagen ten ijs het veld in kunnen. Later zouden via de plaatselijk media andere belangstellenden kunnen worden uitgenodigd. Dit vraagt wel een grotere groep kundige cursusleiders.

Tellingen

De leden uit De Ronde Venen hebben tellingen verricht ten behoeve van de gebiedsbeheerders van Stichting De Bovenlanden. De leden uit Uithoorn hebben tellingen verricht voor Floron (Floristisch onderzoek Nederland). Voor Floron wordt inmiddels digitaal geïnventariseerd. Dit is zeer tijdbesparend.

Er is nu nog sprake van twee aparte groepen en gestreefd wordt naar een bredere samenwerking. Daartoe hebben we ook in Vinkeveen een telblok uitgezocht en samen met twee leden uit De Ronde Venen een leuke telling verricht met een toch wel verrassende einduitslag. 235 Soorten zijn door onze groep geteld. Het hok werd dit jaar door een tweede onafhankelijke teller geteld. Hij kwam op 225 soorten en gezamenlijk zijn 275 soorten ingevoerd, immers een iets andere tijd en route geeft soms meer waarnemingen.

Deze methode heet 'Het nieuwe strepen' en te zijner tijd zal er in de RondUit een stukje verschijnen waarin deze methode voor het voetlicht wordt gebracht. Het is namelijk een snelle en laagdrempelige methode om in een kilometerhok en met name in een dorps-of stadshok een redelijk goed beeld te geven van wat er eigenlijk in je eigen omgeving groeit (en bloeit en ons altijd weer boeit).

Eindejaarstellingen

Tussen kerst en de jaarwisseling heeft wederom de eindejaarsplantentelling 2016 plaats gevonden. Zowel in Mijdrecht als in Uithoorn hebben actieve leden van de plantenwerkgroep een wandeling gehouden waar leden en donateurs zich bij aan konden sluiten. Het weer en de uitkomst waren niet bijzonder, maar naast de deelnemers was ook Renate aanwezig om foto's en/of film te maken, zodat ook de website opgeleukt kan worden.

Plan voor 2017 is om bij voldoende draagkracht via de plaatselijke pers de plantenjacht aan te kondigen en mogelijk ook bewoners van onze regio enthousiast te maken. Hopelijk kan er ook weer een leuk stukje in de RondUit geplaatst worden.

Verzoek Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer (SBB) heeft een verzoek gedaan om de beheersgebieden in Marickenland te inventariseren. In eerste instantie leek het haalbaar om op bescheiden schaal dit verzoek in te willigen, echter de voorwaarden waaraan SBB moet voldoen om hun beheersplan (en de daarbij behorende subsidie) zeker te stellen is een omvangrijker project dan wij als plantenwerkgroep, met onze nu nog smalle basis, kunnen dragen. Er was ook van een vastgestelde periode sprake en rekening houdend met broedende weidevogels lag deze periode wat verder in het seizoen.

De contacten met de boeren om samenwerking af te spreken resulteerde echter in een knelpunt. In deze periode is namelijk sprake van weidegang van met name pinken en jonge stieren. Deze kunnen niet eenvoudig even apart gezet worden en samen in het veld aanwezig zijn geeft in de praktijk problemen en kan zelfs gevaar opleveren. SBB heeft derhalve het verzoek ingetrokken. Mocht er in de toekomst weer een verzoek liggen, zal er eerst een bredere basis gelegd moeten worden met meer en ter zake kundige tellers en de runderen moeten gescheiden zijn van de tellers.

Ook moet er een breed draagvlak zijn bij de tellers om deze intensieve methode te willen doen voor SBB (welke SBB geld kan opleveren). Wel kan daardoor het veen-weidelandschap profiteren van een goed beheersplan als er door de tellingen verbeterpunten zijn aan te geven. Misschien zou, zoals oorspronkelijk de bedoeling was, samen gewerkt kunnen worden met de Vlinderwerkgroep.

Josien Büsse

3.7 NME-tuin

Ook in 2016 zijn wij, twintig vrijwilligers van de tuinwerkgroep, verder gegaan met het aanbrengen van meer diversiteit in de tuin. De bessen-pluktuin in plaats van de moestuin was een goed idee: publieksvriendelijk en passend in de educatieve doelstelling van de tuin. Maar helaas, ook nu weer was het delen met de rupsen, die ze ook hadden ontdekt.

De plantenlijst, die dateerde van april 2003, is met behulp van Ineke Bams, die de tuin oorspronkelijk heeft ingericht, zo veel mogelijk bijgewerkt in maart en in de zomer verder in- en aangevuld. Vooral de suggesties voor de geurcirkel waren waardevol.

Behalve op de woensdagmiddagen, waarop kinderen in hun eigen tuintje werken, lopen er ook geregeld schoolklassen rond om opdrachten uit te voeren. Zo is er ook een plek ingeruimd voor een 'kleine-beestjes-kriebel-hoek'. De tuin was ook het decor voor 'Op Natuuravontuur' in de vakantie. Kortom: we hebben een educatieve tuin.

Op 19 mei hadden we een interessante excursie naar de Amstelveense parken, met als bevrolog gids onze eigen Walter Büsse, nu werkzaam in de parken, en één van de grondleggers van onze tuin. De open dag 'Oogstfeest' op 18 september verliep heel geanimeerd. Meer dan 100 bezoekers, vooral ouders met kinderen, namen deel aan de diverse activiteiten, zoals 'zadenschatkist vullen', 'appels en peren persen' en 'waterdierjes vangen'. De hele zomer hebben de tuinwerkers zaden geoogst, die we op het oogstfeest uitdeelden, vaak met uitleg. De laatste werkdag viel op 15 oktober en samen met het bijenvolk is de tuin de winterrust ingegaan.

Plannen 2017

In 2017 bestaat het NME-centrum, en dus ook de tuin, 25 jaar. Het wordt een feestjaar, waarin ook de tuin ongetwijfeld een rol zal spelen. We blijven de tuin met aandacht en zorg onderhouden en ervan genieten. En hopen half maart weer aan de slag te gaan.

Riet de Bruijn

3.8 Vlinders en libellen

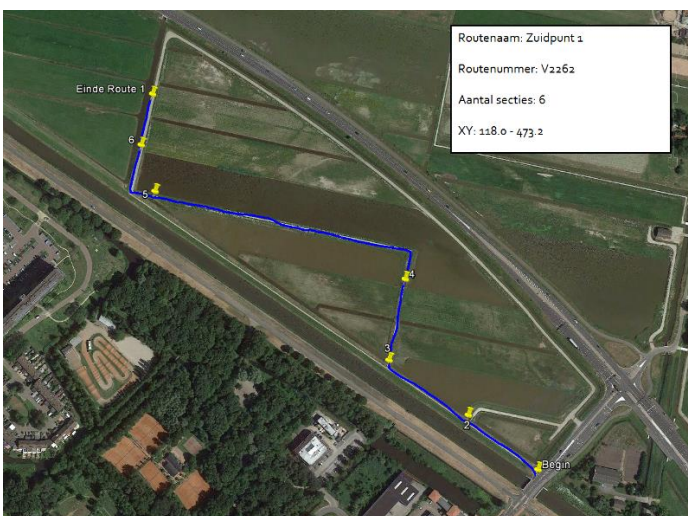
Monitoringroute Zuidpunt Bovenkerkerpolder

Op 1 april is Jose Kok van de Vlinderstichting langsgekomen om te helpen de monitoringroute uit te zetten in het natuurcompensatiegebied 'Zuidpunt' langs de N201 in de Bovenkerkerpolder. We hebben twee routes uitgezet die achter elkaar in een rondje kunnen worden gelopen. De routes zijn ongeveer 800 meter lang. Zie hieronder een kaart van route 1.

Tellingen worden uitgevoerd voor alle soorten dagvlinders en een aantal dagactieve nachtvlinder-soorten tussen 1 april en 1 oktober, bij voorkeur wekelijks. We hebben dit jaar 21 keer de route gelopen, met wisselend succes. Door het open

karakter van het gebied waait het vrijwel altijd stevig, iets waar vlinders niet dol op zijn.

Daarnaast is er dit jaar vrij frequent gemaaid en ook veel tijdens de hoofd-vliegtijden van de vlinders.

Dit heeft een erg nadelig effect gehad op de tellingen. Wellicht dat hier met de gemeente Amstelveen over kan worden gesproken om dit anders in te plannen.

Op pagina 17 een totaaloverzicht van de tellingen. Bij losse tellingen in het gebied zijn ook twee bruin zandoogjes aangetroffen.

We hopen dat er een populatie zal ontstaan en de vlinders ook aankomend jaar op de route gezien zullen worden. Ook zwartsprietdikkopjes zijn er vlak bij de route. Het zou mooi zijn als deze zich goed in het gebied weten te vestigen en ook te zien zullen zijn op de routes in 2017.

Overzicht tellingen 2016

V2262, Zuidpunt 1		V2263, Zuidpunt 2	
Soort	2016	Soort	2016
Argusvlinder	5	Argusvlinder	3
Atalanta	6	Bruin blauwtje	1
Bont zandoogje	3	Dagpauwoog	2
Citroenvlinder	1	Distelvlinder	26
Dagpauwoog	3	Gehakkelde aurelia	1
Distelvlinder	13	Groot koolwitje	2
Groot koolwitje	3	Icarusblauwtje	55
Icarusblauwtje	36	Klein geaderd witje	38
Klein geaderd witje	29	Klein koolwitje	23
Klein koolwitje	33	Kleine vos	16
Kleine vos	32		
Kleine vuurvlinder	2		
Landkaartje	1		
Soort	2016	Soort	2016
Gamma-uil	33	Gamma-uil	27
		Sint-jansvlinder	2

Argusvlinder

Icarusblauwtje

Dagvlinderexcursies

Dit jaar was de planning dat we in mei op zoek zouden gaan naar het groentje, een dagvlindertje wat bij ons in de omgeving alleen te vinden is in het Jac. P. Thijsssepark en de Braak, twee heemparken in Amstelveen. Ook zouden we eind juli naar de waterleidingduinen gaan om de keizersmantel te gaan zien, de grootste dagvlinder die we in Nederland hebben. De twee excursies zijn helaas beiden niet doorgegaan door slechte weersomstandigheden.

Nachtvlinders

Dit jaar hebben we een begin gemaakt met nachtvlinders. In aanloop naar het organiseren van de nachtvlinderenacht hebben we met de werkgroep een keer getest op de locatie van de werkschuur van de tuin van Bram de Groote aan de Elzenlaan in Uithoorn. Ook hebben we een avond nachtvlinders gekeken in de Bovenkerkerpolder op 9 juli, waar we mooie soorten zijn tegengekomen als de gestippelde houtvlinder en de populierenpijlstaart.

Gestippelde houtvlinder

Populierenpijlstaart

Na een aanvraag te hebben ingediend bij het Amsterdamse bos mogen we daar onbepaald nachtvinders met de werkgroep. Alle resultaten worden doorgegeven aan de boswachters. Op 13 augustus zijn we, voor het eerst met een generator, gaan nachtvinders. Met in totaal 75 verschillende soorten macro- en micronachtvlinders was het een zeer mooi resultaat. Bijzonderheden waren op deze avond onder andere de satijnlichtmot en de blauwvlekkaartmot.

Satijnlichtmot

Blauwvlekkaartmot

Nationale Nachtvindersnacht 2016

Deze avond hebben we voor het eerst als publieke activiteit georganiseerd en vond plaats bij de werkschuur van de tuin van Bram de Grootte. Op vrijdagavond hebben we alleen met de werkgroepleden al een keer proefgedraaid om te kijken wat er allemaal te zien zou zijn op deze plek. Op zaterdag 4 juni is de nachtvindersnacht voor publiek van start gegaan.

We waren in totaal met 15 enthousiaste mensen die het hele programma vanaf half elf in de avond tot twee uur 's nachts hebben meegemaakt. We hebben tijdens deze avond gewerkt met een opstelling van twee lichtdoeken en ook zijn er vlinders gelokt met een smeersel wat nachtvinders aantrekt, het zogenaamde stropen. Op de eerste avond zijn er 44 nachtvinderssoorten geteld en op de tweede avond zelfs 54 soorten. Natuurlijk werd er ook gelet op andere dieren zoals egels, grote spinnende watertorren en ga zo maar door. Eigenlijk alles wat bewoog. Een aantal mooie soorten van deze avond waren de pauwoogpijlstaart, peper en zoutvlinder, vuursteenvlinder en hagedoornvlinder.

Pauwoogpijlstaart

Peper en zoutvlinder

Vuursteenvlinder

Hagedoornvlinder

Monitoring dagvlinders Marickenland

Helaas is het monitoringsproject wat we in opdracht van Staatsbosbeheer zouden uitvoeren niet goed van de grond gekomen. Niet door gebrek aan enthousiasme, maar de omstandigheden voor het monitoren waren verre van ideaal. De veiligheid staat altijd voorop en dus hebben wij, omdat er stieren in de weilanden stonden, geen tellingen uitgevoerd. Alleen op de spoorbaan en stukken die wel veilig genoeg waren, is eenmalig een telling uitgevoerd. Dit is dan ook niet voldoende om enige conclusies aan te verbinden.

Jasper de Vries

3.9 Amfibieën, reptielen en vissen (WARV)

2016 was een relatief rustig jaar omdat veel werkgroepleden erg druk waren met eigen zaken. Zo zaten bijvoorbeeld Jeroen en Tara een tijdlang in het buitenland voor werk en studie. Ook heeft Tara inmiddels een gezonde zoon gekregen.

Wel kijken we als werkgroep weer terug op een zeer geslaagd en gezellig herpetologisch veldstruin-weekend in Limburg met adderonderzoek en een bezoek aan de Meinweg en diverse groeven.

De verslaglegging hierover heeft reeds in de RondUit gestaan. Erg leuk was dat Jasper vanuit de werkgroep Vlinders en libellen zich hierbij aansloot. Wat ons betreft voor herhaling vatbaar.

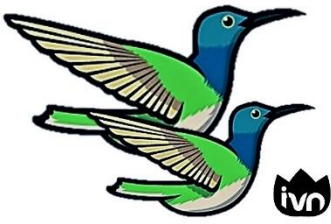
Patrick en Joris hebben weer geparticipeerd in veldwerkweken en weekenden met aanverwante organisaties en zo hun veldkennis op herpetofauna verder uitgebreid. Ook de RAVON-dag is weer bezocht.

Plannen 2017

Voor 2017 staat het eerste lustrum-veldstruinweekend op het programma. Dit jaar een Zeeuws weekend met nadruk op boomkickers, vissen, Noordzeefossielen en de Zeeuwse flora en fauna. Ook in 2017 zullen we weer wat excursies trachten op te zetten. Deze zijn gezien de weersomstandigheden lastig van te voren in te plannen. Wil je mee? laat je interesse blijken aan Patrick of Joris.

Joris Drubbel

3.10 Vogels

In 2016 waren er uiteenlopende vogelactiviteiten. Iedereen kon zijn hart ophalen bij de excursies en de tellingen. Dat deze allemaal konden plaatsvinden en een succes werden, is te danken aan tijd en kennisoverdracht van de leden van de vogelwerkgroep. Er is één nieuw lid bijgekomen en drie leden hebben zich uitgeschreven, wegens ziekte, verhuizing en woonafstand. Hieronder volgt een opsomming van de verschillende activiteiten die in 2016 plaatsvonden.

Excursies

In 2016 werden negen excursies naar uiteenlopende gebieden georganiseerd.

Overzicht tellingen 2016

Datum	Locatie
9 januari	Waverveen
6 februari	Huizer Pier en Wolfskamer
5 maart	Landje van Geijssel
2 april	Pier van IJmuiden
7 mei	Oostvaarderplassen
3 september	Polder IJdoorn en Kinseldam
1 oktober	Waverhoek (Euro Birdwatch)
5 november	Waterleidingduinen
3 december	Ganzen in de Polder

De opkomst varieerde nogal, afhankelijk van het weer en de aantrekkelijkheid van het gebied. Doorgaans waren er 10 tot 25 deelnemers. Het dieptepunt was de excursie naar de Pier van IJmuiden met 3 deelnemers. Hoogtepunt het bezoek aan de Oostvaardersplassen met ruim 30 deelnemers. Zie verder voor aantallen: pagina 5 en 6 van dit document.

Vogelcursus voor beginners

Elke twee jaar geven wij een vogelcursus voor beginners en dus ook weer in 2016. Er waren 19 enthousiaste deelnemers. Op vier avonden in de Woudreus en drie excursies in nabijgelegen natuurgebieden, werden vele soorten vogels en hun kenmerken besproken en waargenomen. Ook was er aandacht voor optiek en gidsen.

Aan het eind bestond behoefte aan een vervolgcursus. Daar wordt over nagedacht. Enkele deelnemers gingen later mee met de maandelijkse excursies. Deze cursus kan alleen blijven bestaan als voldoende vogelaars zich aanbieden voor de organisatie en een deel van het programma willen verzorgen.

Vogelweekend

Eind september vond het 'jaarlijkse' vogelweekend plaats op Terschelling. Zes deelnemers hadden zich aangemeld, maar door omstandigheden kwamen slechts vier mensen opdagen. Jammer want de organisator, Arjen Woltman, had er nogal wat tijd in gestoken. We zullen de behoefte aan dergelijke weekends inventariseren. Misschien moeten we een doel dichterbij huis kiezen en de excursie inkorten.

Uilen (Gerhard Koster)

In de loop van 2015 is de voormalige Uilenwerkgroep opgegaan in de Vogelwerkgroep. In 2016 waren Bert, Tijs, Ria, Gerda en Gerhard de meest actieve 'uilers'. Doel van de subgroep Uilen is om steenuilen en kerkuilen in ons werkgebied te inventariseren en waar mogelijk hun overlevingskansen te vergroten. Naast deze twee uilensoorten worden waar mogelijk andere uilensoorten gevolgd (bosuilen, ransuilen) en ook verschillende soorten roofvogels (torenvalken, buizerds).

Ook in 2016 hebben we weer diverse locaties in ons werkgebied gevolgd en geïnventariseerd waar uilen wonen, hebben gewoond en mogelijk kunnen gaan wonen. Dat zijn voor een deel natuurlijke nestlocaties en voor een deel door ons of door anderen geplaatste nestkasten. Elk van de actieve leden van de groep heeft een aantal van deze locaties onder zijn of haar hoede, volgt wat daar gebeurt of moet gebeuren, en geeft of organiseert indien nodig opvolging. In het voorjaar en de zomer zijn we geregeld bezig geweest met het controleren en schoonmaken van nestkasten, inventariseren van bewoning en broedsucces, en om te proberen nieuwe territoria te ontdekken.

Het broedsucces in ons werkgebied was in 2016 bovengemiddeld. De steenuilen deden het iets beter dan in 2015. We telden 5 territoria, met waarschijnlijk meer dan 11 uitgevlogen jongen. Hiervan werden de meeste geringd. Ook de kerkuilen deden het beter dan in 2015. In totaal telden we 7 territoria met mogelijk wel 25 uitgevlogen jongen (ruim 20 geringd). Onze ringers in 2016 waren weer Tijs van den Berg en (incidenteel) Marc van Leeuwen. In 2016 hebben Peter Betlem en Renate Broxterman op twee locaties filmopnamen gemaakt van het ringen van jonge kerkuilen. Het resultaat is via onze website te zien op Youtube. Op twee kerkuilenlocaties zijn braakballen verzameld voor educatieve plusactiviteiten van het NME-centrum in Wilnis. In 2016 zijn op diverse locaties ook torenvalken en buizerds geringd.

Plannen 2017

Onze plannen voor 2017 zijn om, als subgroep van de Vogelwerkgroep, actief door te gaan met het inventariseren van steenuilen en kerkuilen in ons werkgebied en waar mogelijk hun overlevingskansen te vergroten door het plaatsen van nestkasten en het geven van voorlichting. Daarnaast gaan we andere uilensoorten en roofvogels volgen. Voor onderzoeksdoeleinden houdt Tijs zich aanbevolen om ook andere vogels, zoals spreeuwen, kauwen en duiven, te ringen. Meer actieve 'uilers' zijn welkom.

Inventarisaties (Tijs van den Berg)

Ook in 2016 heeft de vogelwerkgroep (VWG) weer bijgedragen aan verschillende projecten om vogels te inventariseren. Waar de voorgaande drie jaren in het teken hebben gestaan van inventarisaties in het kader van de Vogelatlas, was 2016 weer een 'normaal jaar'. De langlopende projecten zijn gewoon doorgelopen. Vanuit de VWG wordt het Broedvogel Monitoring Project (BMP) centraal gecoördineerd. Daarnaast wordt door leden van de werkgroep meegewerkt aan andere landelijke projecten: inventariseren van vogels in bebouwd gebied (Meetnet Urbane Soorten, MUS); inventariseren van wintergasten (tuinvogeltelling, midwintertelling) en het in de gaten houden van slaapplaatsen van ganzen, zilverreigers en steltlopers (Slaapplaatstellingen).

In het kader van het project Nestkaarten worden nestkastbroeders gevolgd. Daarbij worden broedbiologische gegevens verzameld en vaak worden ook de jongen geringd voor onderzoek naar overleving en verspreiding na het uitvliegen.

De nadruk in dit jaarverslag ligt, zoals gebruikelijk, op de centraal gecoördineerde tellingen. Wij danken alle leden van de Vogelwerkgroep die hebben bijgedragen aan het veldwerk en het uitwerken daarvan, voor hun bijdrage. In 2017 staan ons een aantal belangrijke veranderingen te wachten en wij hopen ook dan weer van jullie ervaring en inzet gebruik te mogen maken.

Broedvogelmonitoring (BMP)

De lange telreeks die al sinds 1994 door de Vogelwerkgroep is opgebouwd in het gebied dat we nu kennen als de Waverhoek, heeft er weer een bijzonder jaar bij gekregen. Waar in 2015 de stijgende trend van de jaren daarvoor doorbroken leek te zijn, zijn er dit jaar weer 61 verschillende soorten vogels vastgesteld. Daarmee komen we dicht in de buurt van topjaar 2014. Een aantal soorten erfvogels, die vorig jaar niet werden gevonden, zijn ook dit jaar niet aangetroffen, maar andere soorten zijn weer aanwezig geweest. De vrees voor een duidelijke neergaande trend, door de sloop van één van de boerderijen in het gebied die vorig jaar besproken werd, lijkt dus niet gegrond te zijn.

Voor steltlopers was het weer een goed jaar. Met een recordaantal van 44 getelde nesten is de kluut, zowel in getal als in charisma, ook dit jaar weer de koploper. Ook de algemenere soorten (kievit, scholekster en tureluur) deden het goed dit jaar. Opvallend is dat er met een territorium kemmaan en twee(!) territoria watersnip wellicht toch nog hoop is voor deze zeldzame steltlopersoorten in onze omgeving. Tussen de steltlopers die op het slik broeden, hebben zich naar nu lijkt definitief visdieven gevestigd, met - net als in 2015 - twee nesten.

Dat het gebied langzaam volwassener wordt, zien we terug in de toename van struweel. De daarbij horende vogelsoorten hebben zich nu goed gevestigd. Dit jaar heeft voor het eerst, 'midden' in het gebied, een territorium merel gezeten: een soort die tot heden beperkt was tot de erven. Ook grasmussen (grasmus en braamsluiper) waren weer aanwezig. Vogels van wat ruiger rietland deden het dit jaar ook goed, met recordaantallen sprinkhaanzangers (3 territoria); blauwborsten (12) en bosrietzangers (5). De toename van struweel en ruigte is niet ten koste gegaan van een geschikt habitat voor rietvogels. Van kleine karekiet; rietzanger en rietgors hadden we nooit eerder zoveel territoria als dit jaar en de aanwezigheid van twee territoria snor, duidt ook op geschikt riet voor de typische vogels van deze habitat.

Eenden en ganzen zijn moeilijk te inventariseren in een gebied als de Waverhoek, omdat het door deze soorten ook gebruikt wordt als slaap- en rustgebied. De relatief warme periode aan het einde van de winter heeft ervoor gezorgd dat er al snel vrij hoge vegetatie in het gebied stond. Waarschijnlijk hebben we daardoor veel nesten van ganzen gemist en levert dat laagterecords - sinds jaren - op van grauwe gans (2) en soepgans (1). Eenden lijken het goed te doen. Conform de landelijke trend van de laatste jaren was er nog steeds een stijging van het aantal krakeenden. Opvallend was dat we een verdubbeling hebben vastgesteld ten opzichte van vorig jaar van de wilde eend (van 7 naar 13 territoria): een trendbreuk die ook ten opzichte van de landelijke ontwikkeling opvallend is. Zal die toename duurzaam zijn? De toekomst zal het leren.

Ook opvallend nieuws is de vestiging van roofvogels in het gebied. Van twee soorten werd voor het eerst een territorium vastgesteld: een ander teken dat het gebied 'volwassen' aan het worden is?

Overzicht aantal soorten broedvogels dat in de laatste jaren is vastgesteld in de Waverhoek

Jaar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal soorten	22	23	24	32	39	49	62	49	61

Plannen 2017

In 2017 zullen een tweetal veranderingen plaatsvinden voor de vrijwilligers die meehelpen om dit uitgebreide project mogelijk te maken. Ten eerste is door onze afdeling een tablet aangeschaft, waarmee we de tellingen in het veld kunnen invoeren. Hiermee zal het telwerk (meer dan 40 teluren per jaar) niet afnemen. Maar de administratieve last wordt hiermee sterk gereduceerd omdat niet meer alle waarnemingen stuk voor stuk achteraf ingevoerd hoeven te worden. Ook wij gaan met onze tijd mee!

Daarnaast is vanaf 2017 de handleiding voor de BMP-inventarisaties landelijk aangepast. De gevolgen daarvan zijn beperkt voor ons type onderzoek, dat gericht is op alle soorten. Voor het telseizoen zal een informatieavond voor tellers en geïnteresseerden worden georganiseerd om deze veranderingen met succes in te kunnen voeren.

Telling huiszwaluwen (Judy Tito en Elza Vis)

Judy en Elza hebben geteld in Vinkeveen en Waverveen. De resultaten zijn naar SOVON gestuurd. Over het algemeen is er een afname van het aantal kolonies. Ook treden verschuivingen op. Bij Hoofdweg 4 in Waverveen vonden ze in 2015, 11 eigengebouwde nesten en krioelde het van de zwaluwen. In 2016 werd er niet één waargenomen. Daarentegen zagen ze op de Herenweg op verschillende adressen 16 nieuwe eigengebouwde nesten. Mogelijk waren die vanaf de Hoofdweg verhuisd. Nestkasten zijn niet altijd een succes. Soms plakken de zwaluwen een eigen nest op een kunstnest, zoals bij poelier de Haan in Vinkeveen.

Vogelverhalen in RondUit (Catherine van de Graaf en Peter Betlem)

Elke drie maanden verzorgen Catherine en Peter een informatief verhaal over een vogel.

Jaar van de Kievit

Gerda Veth besteedde via een column in de Nieuwe Meerbode, bij verschillende excursies en de vogelcursus, aandacht aan '2016 het jaar van de kievit'.

Plannen 2017

De maandelijkse excursies staan gepland. BMP-tellingen in het voorjaar. Voorlichtingsavond volgt. Plannen van een vogeldag (weekend). Plannen van een vogelcursus begin 2018? Medeorganisatoren zijn welkom.

Gerda Veth

(ook namens Roy de Dood en Peter Betlem; coördinatieteam van de Vogelwerkgroep)

3.11 Weidevogelbescherming

Verslag Broedseizoen 2016

Vroege lente

De maanden november en december 2015 leken wat temperatuur betreft wel op maart en april. Het gevolg was dat halverwege januari allerlei planten van de voorlente zoals hazelaar, gele kornoelje, sneeuwkllokje, narcis, krokus en speenkruid al in bloei waren. Midden in de meteorologische winter is hiermee eigenlijk al de lente van start gegaan, ruim een maand eerder dan normaal. En toch kwam de natuur dit voorjaar maar langzaam op gang. Dit kwam door een relatief koude periode eind januari, februari en begin maart.

De eerste narcissen kwamen in december al in bloei

14 februari stonden de krokussen in de sneeuw

De ontwikkeling van de natuur stond vrijwel stil doordat de maximumtemperatuur een tijd niet boven de 10 graden is uitgekomen en regelmatig onder het vriespunt zakte. Was in januari de grasmat nog mooi groen, half maart was deze geel/groen. Maar half maart werden toch de eerste jonge eenden en futen gesignaleerd. In het jaar van de kievit is het eerste kievitseizoen gevonden op 9 maart te Sint-Oedenrode, volgens Aad van Paasen van Landschapsbeheer Nederland 'de meest zuidelijke plek ooit'. Het eerste ei in de provincie Utrecht volgde drie dagen later op 12 maart bij Renswoude en het eerste van de Ronde Venen en Uithoorn op 16 maart te Mijdrecht/de Hoef op een perceel van agrariër Johan Janmaat aan de Westerlandweg.

Wat moet je hier nog over zeggen

Populatie weidevogels loopt terug

Al jaren roepen Natuurmonumenten, Vogelbescherming en andere subsidie verslindende organisaties dat de populatie weidevogels achteruit holt, doordat onder andere boeren vroeger maaien en geen rekening houden met het broedseizoen. Feitelijk is deze uitspraak te kort door de bocht, je kan immers niet alleen de boeren de schuld geven. De weidevogelbeschermers zien immers ook al jaren met lede ogen aan hoe de nesten worden leeggeroofd door vossen en andere predators. Hierdoor raken ook steeds meer vrijwilligers gedemotiveerd.

Nog een nieuwtje om gedemotiveerd van te worden: De Fauna-beschermridders hebben laten weten dat het raapverbod (Friesland) hun nog niet ver genoeg gaat. Het zoeken (en dus voor- en nazorg) moet geheel verboden worden en alle activiteiten moeten uit het veld worden verbannen. De **enorme aanwas** van weidevogels die hierdoor ontstaat, zal hun gelijk aantonen, of... hun **voorgoed de mond snoeren**.

Predatiebeheerplan van de collectieven

De agrarische collectieven (verenigde boeren) zijn sinds 2016 verantwoordelijk voor het agrarisch natuurbeheer. Een belangrijk onderdeel hiervan is weidevogelbeheer. Bij weidevogelbeheer hoort ook predatiebeheer. Dit betreft het beheren van de belangrijkste predators van weidevogels. Eigenlijk zouden de collectieven predatiebeheerplannen bij de provincie in moeten dienen voor hun gebied. In het predatiebeheerplan staat wat de maatregelen zijn om de weidevogels in het gebied te beschermen tegen predators. Tot op heden is dit nog niet gebeurd.

Gepredeerd nest

Bescherming door vrijwilligers

Is er een lente denkbaar zonder de geluiden van kievit, grutto, tureluur, scholekster of welke weidevogel dan ook?!

Weidevogels horen bij ons landschap

Vrijwilligers en boeren leveren jaarlijks een enorme bijdrage aan het behoud van weidevogels in Nederland. Totaal in Nederland worden er op jaarbasis meer dan 70.000 nesten van de grutto, scholekster, kievit etc. gevonden en beschermd.

Hoewel dit veel lijkt blijkt dit toch maar een bescheiden deel te zijn van het totaal aantal nesten wat er in onze weilanden te vinden is. Eveneens zijn ook niet op alle plekken in Nederland voldoende vrijwilligers en worden ook niet alle nesten ontdekt. Het probleem is dan dat veel onontdekte nesten en jongen tijdens het bewerken van het land sneuvelen. Dit is natuurlijk direct van invloed voor de stand van de weidevogels.

De vrijwillige weidevogelbeschermers richten zich op het terugbrengen van verliezen. Op het boerenland kunnen met eenvoudige maatregelen, legfels en jongen gespaard worden ten gunste van het broedresultaat.

Nesten opsporen en daarna op de koffie bij een boer om de gegevens in te vullen en afspraken te maken over het beschermen van nesten. Een effectieve aanpak, want dankzij ons werk zijn er nog altijd weidevogels te bewonderen in de Utrechtse Venen en Uithoorn. Het geeft ook een goed gevoel om weidevogels te redden. En het werk is ook nog eens leuk en gezond. Je bent veel buiten, je wandelt en je ziet enorm veel.

Nieuwe ontwikkelingen: de Drone

Drones uitgerust met een zeer gevoelige infraroodcamera zijn in staat om nesten vanuit de lucht te herkennen. Maar eveneens kan de locatie van elk nest worden doorgegeven. Een drone kan in slechts één uur tijd maar liefst 40 hectare grasland afspeuren op nesten. De coördinaten van de gelocaliseerde nesten worden vervolgens direct doorgestuurd naar de landelijke database met nesten. De weidevogels zelf blijken gelukkig nauwelijks verstoord te worden door de drone.

Mededelingen

Onze jaarlijkse startavond is gehouden op 10 maart. Jammer dat vele van de vrijwilligers zonder tegenbericht niet de moeite hebben genomen om deze avond bij te wonen. We hadden een druk bezet programma met o.a. uitleg over het nieuwe stelsel van het agrarisch natuurbeheer door René Faber, de nieuwe veld coördinator van het ANV.

Maarten van Beek liet ons een kort filmpje zien over de Kievit. En natuurlijk was er een terugblik over het broedseizoen van 2015.

Wij begonnen dit jaar met 21 vrijwilligers, dankzij de cursus weidevogelbescherming die te Kamerik werd gehouden hebben wij 5 nieuwe vrijwilligers kunnen verwelkomen, zij werden begeleid door Otwin en Flip. Met ons allen deden wij aan weidevogelbescherming bij 31 bedrijven.

Wegens ziekte kon Ben Sauerbreij dit jaar geen beschermingswerkzaamheden verrichten bij boer Straathof. Corrie is door haar broer (boer) gevraagd dit waar te nemen. Ook Jan van Haastrecht moest verstek laten gaan en kon daardoor niet zoeken bij 'van Doorn'. Dit is opgevangen door Otwin. Privéomstandigheden hebben ervoor gezorgd dat Jacob Sijtsma moest stoppen met zijn beschermingswerk bij: A. Meijers, T. Meijers en de Rooy-Walbeek. Dit is deels opgevangen door G. Klunder en E. Lucas. T. Meijer is vanaf 2016 zelf zoekend. Jan Mekking is niet alleen als vrijwilliger gestopt maar ook als coördinator. Flip is gevraagd om deze taak over te nemen. Ook gestopt zijn Dhira Dekker, Eric Spoelstra en Frits Koster.

Voor het eerst zijn vrijwilligers actief geweest bij N. Oudshoorn te Vinkeveen en J. Kramer te Kockengen. Halverwege april kregen wij als weidevogelgroep een verzoek om mee te werken aan een speciaal project met ringonderzoek. Vervolg zie pagina 27.

Dit jaar zijn we begonnen met een fotoquiz. Eén keer per maand vanaf februari tot en met juni kregen de vrijwilligers een gedeelte van een weidevogel-foto voorgeschoteld. Elf van de 26 vrijwilligers deden mee met deze quiz. De uitslag van deze fotoquiz vind je op pagina 27.

Bevindingen 2016

Mede de vele regen, harde en koude wind eind maart begin april, kwamen de Kieviten maar langzaam op gang met hun ei leg. Begin april waren er nog vele losse groepen te zien. De vroege vogels hadden het moeilijk want de meeste weilanden waren zo nat dat de nesten op de rand en in de bagger van de sloot gezocht moesten worden.

Het eerste grutto-ei van onze groep werd gevonden op 30 maart in de Waardasacker polder. Die van de tureluur op 9 april. Het nest van de scholekster op 14 april.

Foto links.
Eén van de vele nesten die op de slootkant zijn gevonden

Foto rechts.
Jonge grutto's.
Fotograaf:
Annelies de Hoop

Op 18 april werden de eerste jonge Kieviten gespot. Twee van deze pullen zijn geringd.

Rond 23 april liepen er in het voorjaarszonnetje al vele jonge vogels rond. Toen sloeg het weer om, we kregen te maken met een zeer koude periode. Hagel, sneeuw en een harde koude noorden wind met regen viel ons ten deel. De pullen verschuilden zich onder moeders paraplu en velen stierven een hongerdood.

De weinige jongen die wel op zoek gingen naar voedsel werden bevangen door de kou. Ook volwassen vogels vielen ten prooi aan dit weer. Zorgt het weer voor een slecht jaar wat kuiken overleving betreft?

Slachtoffers van deze koude periode

Halverwege mei waren de bouwlanden bewerkt en ingezaaid en de weilanden waren voor een groot gedeelte gemaaid. Als je geluk had zag je behalve predators ook een ree in het pas gemaaide weiland.

Na alle bewerkingen gedaan te hebben op het boerenland zijn de kieviten massaal begonnen met hun tweede of derde legsel. Dit is toch een teken dat er bij het eerste en/of tweede legsel iets niet goed gegaan is. Dat dit nu komt door het slechte weer of predatie is ons niet bekend. Wel is bekend dat er in de Waardassacker polder eind mei drie vossen aanwezig waren. Achter het Donkereind te Vinkeveen waren er zelfs vijf vossen. Omdat de agrariërs op de bouwlanden ook nog aan gewasbescherming doen, hebben wij op verzoek stokjes bij de nesten geplaatst op de ingezaaide landen. Deze nesten zijn in de telling meegenomen. Een paar dagen na de geschatte uitkomstdatum werden deze nesten weer bezocht en de stokjes verwijderd. Begin juni werden er nog nesten gevonden van de kievit en grutto, zodat het weer een lang broedseizoen is geworden. Halverwege juli zijn er nog jonge kieviten gespot.

Het Ringproject

Dit jaar hebben we op een perceel aan de Westerland geringd in het kader van onderzoek naar de groei tijdens het jaar van de Kievit. Ook andere pullen van weidevogels die tijdens de werkzaamheden gevangen worden, krijgen een ring en worden opgemeten. Voor deze locatie een nieuwe ervaring. De bedoeling was zoveel mogelijk jonge kieviten te ringen en enkele weken later opnieuw te vangen en meten, zodat we inzicht zouden krijgen in de groei van deze vogels.

Een ree in het pas gemaaide weiland

Helaas was het succes van dit onderzoek op deze locatie beperkt. Waar op enkele braakstroken nabij Utrecht door dezelfde ringer ruim 60 pullen geringd konden worden en er daarvan 35 werden terug gevangen bleef het aan de Westerlandweg beperkt tot een klein aantal geringde vogels en hebben we geen vogels terug kunnen vangen.

Tijs ringt een jonge kievit

De oorzaak hiervan lijkt tweeledig. Enerzijds blijkt het uitgestrekte bouwland zich niet goed te lenen voor het terugvinden en -vangen van de vogels. Ze zijn op afstand wel te zien maar kunnen zich in uitgestrekte en diepe oevers van de sloten goed verstoppen. Dat maakt ook het vangen en ringen van wat oudere pullen zeer moeilijk, zeker omdat we de verstoring zoveel mogelijk willen beperken en dus niet te veel tijd in het veld willen doorbrengen.

Daarnaast heeft ook het slechte weer parten gespeeld. We hebben veel koud en nat weer gehad. Dat heeft niet alleen invloed gehad op de overleving van de jonge pullen, maar heeft ons er ook van weerhouden om het veld in te gaan. Onder slechte weersomstandigheden zijn de risico's van een veldbezoek voor de nog wel levende pullen veel te groot. Aan het einde van het seizoen was ook de sterke vertegenwoordiging van predatoren een reden veldbezoeken sterk in te perken.

Alles bij elkaar heeft het project dus niet de gegevens opgeleverd waarop we gehoopt hadden. Wel hebben we enkele vogels van ringen kunnen voorzien en daar de maten van genomen, dus helemaal voor niets is het niet geweest. Nu is het afwachten of we de komende jaren terugmeldingen gaan ontvangen van de door ons geringde vogels.

In elk geval is er reeds één terugmelding binnen: helaas van een doodgereden scholekster nabij de ringlocatie. Alles bij elkaar zijn er vijf jonge kieviten (van 1 dag tot ca. 25 dagen oud) gevangen en geringd. Daarnaast werden twee pullen van scholekster geringd.

T.J. van den Berg

Uitslag Foto quiz

Alle vrijwilligers die hebben meegedaan aan deze quiz bedankt voor jullie inzendingen. Van al deze antwoorden willen wij 'Corry van Tol-Straathof' feliciteren als winnaar van deze quiz. Corry was de enige van de inzenders die alle vragen goed heeft beantwoord.

Bijdrage van vrijwilligers

Op 16 maart vond ik mijn eerste kievitsei. Dit nest was op 19 maart leeg, waarschijnlijk gepredeerd door zwarte kraaien want een paar dagen daarvoor liepen die op dat gedeelte van het land wel met zijn twintigen. Het vreemde en wat ik nog nooit heb meegemaakt is, dat op 24 maart ditzelfde nest weer bezet was, er lagen zelfs 4 eieren in. Dit nest was op 23 april uit.

Flip ter Heide

Beste Flip,

Wij (Andéle en ik) hebben het zeer prettig ervaren met jou mee te mogen lopen. Op een ontspannen en plezierige manier heb jij ons een stukje laten zien wat Weidevogelbeheer inhoudt. Wij hebben al veel geleerd en zien de bittere noodzaak van dit werk om onze gevleugelde weide-vrinden te beschermen. Het was geweldig om nesten te vinden van de Kievit, Grutto en Tureluur. En last but not least de twee net uitgekomen Grutto-jongen; WOW!!!

Hans den Hartog, Andéle Klinker

Onderstaand de bevindingen op het werkterrein van familie Meijers, Winkeldijk 41 Abcoude, tussen eind maart en half juni 2016.

Overzicht bevindingen werkterrein fam. Meijers

Nr	Bevinding
1	16 Weidevogelnesten gevonden, waarvan 9 uit
2	Voornamelijk Kievitsnesten gevonden en gemarkeerd, geen gruttonesten gevonden (op ons werkterrein); wel veel grutto's gespot op naburig terrein (Thijs Meijers)
3	Opvallend veel tureluurs waargenomen, helaas slechts één tureluurnest gevonden
4	Geen noemenswaardige broed- en andere activiteiten waargenomen op uitgesteld maaien-percelen
5	Ook een aantal bijzondere waarnemingen gedaan: leeuwerik, gele kwikstaart, graspieper, bruine kiekendief en zilverreiger
6	Minder predatie van buizerds en kraaien waargenomen dan in 2015 op belendend werkterrein bij boer Paul
7	Tweede helft van het seizoen helaas koud en nat
8	Uitstekende verstandhouding en samenwerking met Arie en Renée Meijers
9	Bij een tussentijdse controle door de provincie (?) bleken wij de officiële geografische kaart (plattegrond) niet te hebben bijgewerkt. Deze kaart hebben wij echter nooit gekregen (hij bleek wel bij Meijers te liggen). We hebben wel de database (inlog) en de papieren stafkaart steeds zorgvuldig bijgewerkt
10	Tip voor volgend seizoen: officiële perceelkaart ter beschikking stellen.

Edwin Lucas en Gijs Klunder

Mijn naam is Annelies de Hoop en ik ben gebiedsregisseur. Als gebiedsregisseur houd ik me bezig met het weidevogelbeheer in de Utrechtse Venen. Dit is het land van de Kieviten en de grutto's, met sloten reikend tot aan de horizon. Een oer-Hollands cultuurlandschap dat ooit gemaakt is en nog steeds onderhouden wordt door boerenhanden. Een prachtig gebied en de moeite waard om te behouden.

Samen met de boeren en vrijwilligers zet ik me, samen met mijn 5 collega's in om de weidevogels te beschermen. Een belangrijk onderdeel is het uitstellen van de maaidatum en het aanleggen van kuikenstroken. Dit kan wanneer er gemaaid wordt en de boer besluit om stukken gras te laten staan. De boer krijgt daar dan een

vergoeding voor. Hiervoor krijg ik veel informatie door van de boer maar ook juist van de vrijwilligers, waar de nesten en kuikens zich bevinden.

Dit jaar zijn we begonnen met een nieuw stelsel, waarin ook meer controles door de gebiedsregisseurs worden uitgevoerd. Voorheen werd dit gedaan door de NVWA. Deze controles maakt het werk voor mij stukken leuker. Ik kom daardoor veel meer in het veld en zie met eigen ogen hoe het weidevogelbeheer bijdraagt aan het vliegsvlug krijgen van de kuikens. Ik ben regelmatig in contact met de vrijwilligers Flip en Joop en dat maakt het werk leuk en leerzaam. Het weidevogelseizoen is al weer ten einde, ik zie al weer uit naar volgend jaar met een leuke samenwerking met de vrijwilligers.

Annelies de Hoop, Gebiedsregisseur bij de Agrarische Natuur Vereniging "De Utrechtse Venen"

Bijzondere en leuke vondsten

Foto boven: Matthijs vond midden op een weiland een nest van de scholekster. Foto rechtsboven: Ellen Keijzer vond een nest van de kleine plevier. Foto rechtsonder: nest met 5 Kievitseieren.

Nest van de wilde eend met 12 eieren. Feitelijk geen echte wilde eend want die heeft vuilgroene eieren.

Gruttonest met 2 normale eieren plus een witte en een ja, zeg het maar wat voor kleur dat andere ei heeft... .

1 Juni, de eerste jonge zwarte sterns

Jonge grutto

12 juli, jonge kievit

Resultaten 2016

Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag zijn helaas niet alle gegevens bekend. Dit kan betekenen dat nog niet alle gegevens zijn ingevuld in de database, of er is niets gevonden. Alleen van hetgeen er bekend is, is opgenomen in dit jaarverslag.

Bedrijf: Dam, G. van

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	2	Onbekend	Onbekend
Kievit	10	3	Onbekend
Scholekster	4	Onbekend	Onbekend

Bedrijf: Doorn, G.W. van

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	1	Onbekend	Onbekend
Kievit	3	Onbekend	1

Bedrijf: Janmaat, J.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	1	0	1
Kievit	29	26	3
Scholekster	3	2	1
Meerkoet	1	1	0

Bedrijf: Kramer, J. B.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	1	1	0
Tureluur	1	Onbekend	Onbekend
Knobbel- zwaan	1	Onbekend	Onbekend

Bedrijf: Meijers, A.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Tureluur	1	0	1
Kievit	13	9	4
Scholekster	2	0	2

Bedrijf: Oudshoorn, N.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	24	10	6
Kievit	4	Onbekend	2
Scholekster	2	2	0
Tureluur	5	1	2
Eend, onb.	4	Onbekend	1
Fuut	1	1	0
Krakeend	1	Onbekend	1
Kuifeend	2	0	2
Meerkoet	5	2	Onbekend
Slobeend	2	Onbekend	Onbekend
Wilde eend	6	Onbekend	1

Bedrijf: Paul, G.W.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	7	1	6
Kievit	24	13	6
Scholekster	1	0	1
Knobbel- zwaan	1	1	0
Tureluur	1	0	1
Wilde eend	1	0	1

Bedrijf: Samsom, J.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	3	3	0
Kievit	11	11	0
Kleine plevier	1	0	1
Scholekster	1	1	0
Tureluur	1	1	0
Slobeend	1	1	0

Bedrijf: Schreurs, H.

Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	2	1	Onbekend
Kievit	7	2	Onbekend
Scholekster	4	1	2
Tureluur	4	2	Onbekend

Bedrijf: Straathof

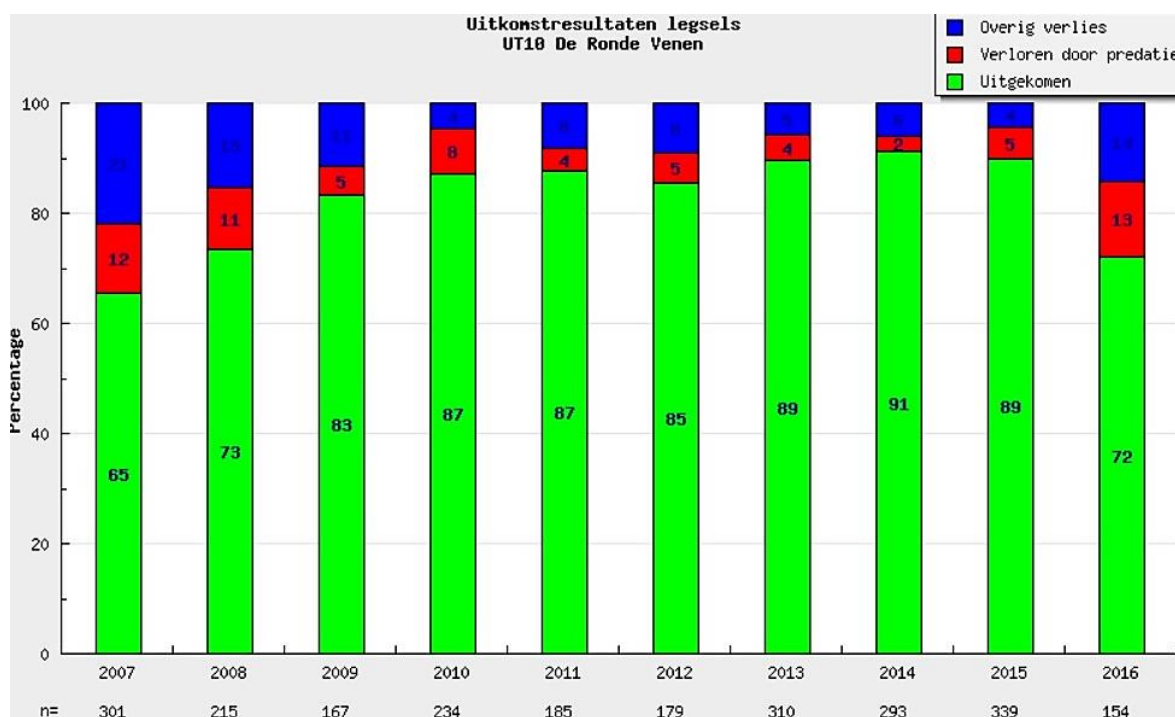
Soort	Totaal legsels	Uit	Verlies
Grutto	4	Onbekend	Onbekend
Kievit	5	4	1
Scholekster	3	2	Onbekend
Knobbel- zwaan	2	1	Onbekend
Krakeend	1	Onbekend	Onbekend
Graspieper	1	Onbekend	Onbekend
Meerkoet	1	Onbekend	Onbekend

Bedrijf: Verhoef, G.J.M.

Soort	Totaal legfels	Uit	Verlies	Totaal
Grutto	3	3	0	In totaal zijn er bij de genoemde 11 bedrijven 224 nesten gevonden waarvan er 111 zijn uitgekomen en 47 niet. Van 66 nesten zijn er verder geen gegevens bekend.

Uitkomstresultaten 2016

Onderstaande grafiek geeft een vertekend beeld over het jaar 2016 omdat er nog resultaten van 19 bedrijven toegevoegd moeten worden. Belangrijker nog dan de uitgekomen eieren is kuikenoverleving. In de polder Demmerik broeden 2 paartjes bruine kiekendieven. Deze hebben alle jonge weidevogels in deze polder te grazen genomen. Nadat deze polder leeg was, zijn zij uitgeweken naar de polder het Donkereind. Ook mede door de vossen, zwarte kraaien en ontelbare ganzen, is in deze polder weinig tot geen weidevogel vliegvlug geworden. En dat terwijl deze polders bekend staan om de grote aantallen weidevogels.

Verantwoording tekst en foto's

Item	Persoon/organisatie
Tekst	Flip ter Heijde
Foto's	
Pagina 23	Foto's va internet, rechtenvrij
Pagina 24	http://www.nofactueel.nl/nieuws/vossen-bestrijden-ter-bescherming-van-weidevogels/
Pagina 25	http://www.landschapoverijssel.nl/dronesvoorweidevogels
Pagina 34	http://gerwouters.sp.nl/weblog/index.php?s=weidevogel
Overige foto's	Flip ter Heide

Nawoord

Voor de aanvang van het broedseizoen in het vroege voorjaar spoken tal van vragen door je hoofd. Hoe zou het gaan met de weidevogels dit jaar? Tevens de vraag die wij als coördinatoren hebben. Kunnen wij ons vrijwilligersbestand vasthouden? Er is veel inspanning en doorzettingsvermogen voor nodig. Ook al vallen er gebieden, en dus ook groepen af. Dit is elk jaar weer een terugkerend fenomeen, dat ons nogal eens wat kopzorgen baart.

Nu het seizoen er weer op zit, is een terugblik op het afgelopen jaar natuurlijk zinvol. Wij denken dan ook dat dit jaarverslag hier een bijdrage aan kan leveren. Wij bedanken dan ook alle vrijwilligers, agrariërs en loonwerkers voor hun inzet en tijd en hopen jullie in 2017 weer te zien.

Otwin Nonnekes en Flip ter Heide
 Coördinatoren Vrijwillige weidevogelbescherming
 De Ronde Venen en Uithoorn

3.12 Natuurkoffer

Elke eerste vrijdag van de maand ga ik met de natuurkoffer naar verzorgingshuis Gerardus Majella in Mijdrecht. Zo rond de 12 dementerende mensen zitten rond de tafel, anderen luisteren en doen op afstand mee. De thema's staan in onderstaand overzicht.

Overzicht thema's 2016

Maand	Thema
Januari	Vogels in de winter, vogelvoer maken en direct buiten hangen
Februari	Carnaval
Maart	Voorjaarsbloemen, bollen bekijken, etc.
April	Lente, jonge dieren en schoonmaak
Mei	Groentetuin en rabarber
Juni	Vlinders, de molen, etc.
Juli	Zomer, schelpen
Augustus	Zomer, hooi
September	Vruchten, jam maken
Oktober	Fruit, appelmoes maken
November	Herfst; dennenappels, eikels, bladeren, paddenstoelen, etc.
December	Sinterklaas, marsepeinen figuurtjes maken, etc.

Plannen 2017

Voor komend jaar staan de seizoenen in de planning met wat activiteiten eromheen. Zoals zingen (bijv. 'Tulpen uit Amsterdam').

Lia Rademaker

3.13 Winter Natuurwandelingen

Gedurende 2016 heeft de winterwandelgroep weer zes wandelingen verzorgd, waarin stevig werd doorgestapt, maar zeker ook werd stilgestaan bij de mooie natuur en bijzondere cultuur waar de wandeling door- of langs voerde. De winterwandelgroep bestaat momenteel uit: Catherine van de Graaf, Marion Leenen en Hans Tuinenburg (coördinator).

In de aankondigingen naar de pers vermelden we het wandelgebied, zodat deelnemers weten welk gebied we gaan bezoeken. Soms is het voor deelnemers handiger om bij het startpunt van de wandeling te beginnen en niet eerst naar het standaardverzamelpunt te reizen (Parkeerplaats Algemene begraafplaats Wilnis). Deelnemers kunnen de coördinator bellen voor het startpunt. De pers plaatst regelmatig onze aankondigingen en ook radio en internetmedia besteden aandacht aan de winterwandelingen. In 2016 zijn de volgende wandelingen georganiseerd en hebben vele wandelaars, nieuwe en oude bekenden, zich weer laten meevoeren door het polderlandschap rondom De Ronde Venen & Uithoorn.

Overzicht Winter Natuurwandelingen 2016

Datum	Locatie	Aantal deelnemers
17 januari	Middelpolder - tussen Amsterdam, Amstelveen en Ouderkerk a/d Amstel	14
19 februari	Cockangenroute - Kockengen	12
19 maart	Landscheidingspad - Kudelstaart, Calslagen en Bilderdam	19
17 oktober	Langs de Angstel naar Baambrugge	12
19 november	Plassenroute - Langeraar, Bilderdam	17
17 december	Forten bij Abcoude en Nigtevecht	10
	Totaal aantal deelnemers 2016	84

Plannen 2017

De winterwandelaars gaan onvermoeibaar verder. De data in 2017 zijn natuurlijk al duidelijk en de eerste bestemmingen zijn vastgelegd.

Overzicht Winter Natuurwandelingen 2017

Datum	Locatie
21 januari	Molenviergang- Aarlanderveen
18 februari	Rondje Nieuwer ter Aa met gastgids Piet Heemsker
18 maart	Nog niet bekend
21 oktober	Nog niet bekend
18 november	Nog niet bekend
16 december	Nog niet bekend

Hans Tuinenburg

3.14 Zomeravond Fietstocht

In de zomer organiseren we drie avondfietstochten van circa 25 kilometer. De belangstelling is goed. We mogen ook bij minder weer meestal ruim 20 deelnemers begroeten. Toch hebben we vanwege overvloedige regen een fietstocht moeten afgelasten. De mensen die toch kwamen, waren al doornat voordat de fietstocht was begonnen. We hebben trouwe deelnemers maar er zijn ook mensen die nog nooit aan een excursie van IVN hebben deelgenomen.

Anja de Kruijf

4 Financieel verslag 2016 en begroting 2017

Werkwijze

Alle uitgaven in 2016 zijn giraal verlopen via de Rabobank betaalrekening. Van deze rekening zijn alle inkomsten en uitgaven verantwoord en toegewezen aan posten. In de verantwoording van de uitgaven en inkomsten komen de saldi overeen met de saldi van de Rabobank betaalrekening. Dit levert voor 2016 een negatief saldo (inkomsten kleiner dan uitgaven) op van € 1.024. Als we kijken naar de balans, dan zien we dat het saldo van de rekeningen bij RABO en ASN per 1/1/2016, minus het negatieve saldo van

uitgaven en inkomsten over 2016 precies overeenkomt met het saldo van de rekeningen per 31/12/2016.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van IVN De Ronde Venen & Uithoorn is afgenomen van € 22.291 naar € 20.838, een afname van € 1.453. Deels wordt dit veroorzaakt door het negatieve saldo van inkomsten en uitgaven in 2016. Een deel van de uitgaven ging echter zitten in een investering in de voorraadkasten in het NME-centrum en een tablet voor de vogeltellingen die over een aantal jaren wordt afgeschreven. Daarnaast wordt opnieuw € 400 gereserveerd voor het lustrum over drie jaar. De daling van het eigen vermogen is daarmee gering gebleven en het eigen vermogen blijft hoog.

Meevallers en tegenvallers

Inkomsten

Een tegenvaller in de inkomsten zit bij de ledeninkomsten. Alhoewel we ook nieuwe aanwas hebben, heeft een aantal leden zijn lidmaatschap opgezegd en/of is verhuisd. Daarnaast was er ook een aantal niet-betalende leden, waarvan we het lidmaatschap onzerzijds beëindigd hebben. Bij de Veenmollen moet een aantal leden nog betalen, maar anderzijds was onze inschatting voor het aantal leden ook iets te optimistisch. Bij de extra-donaties was dan weer een flinke meevaller te noteren.

Een andere tegenvaller zit in de bijdragen van scholen. Hier speelt enerzijds het probleem dat scholen in toenemende mate fuseren en het daarom moeilijker is per school een bijdrage te krijgen. Anderzijds maken de scholen niet optimaal gebruik van onze service, waardoor het animo voor een IVN-lidmaatschap laag is. Bij de diverse baten is de opbrengst vooral afkomstig van verkopen van zoekkaarten en dergelijke via de IVN-stand.

Uitgaven

De stijging van de afdracht aan het landelijk IVN wordt verklaard door de reeds aangekondigde verhoging met ingang van 2016 naar € 10 per lid en € 2,50 per huisgenoot.

Bij de uitgaven valt vooral de post PR op, maar iedereen die onze nieuwe stand heeft gezien zal het onmiddellijk duidelijk zijn dat deze kosten niet voor niets zijn gemaakt en dat we daar nog jaren plezier van zullen hebben. Daarnaast is ook een partij zoekkaarten gekocht voor ruim € 400 die worden verkocht via de IVN-stand. Dat zien we weer terugkomen bij de post diverse baten.

Voor de post vergaderingen was, zoals reeds in het vorige financieel verslag besproken, een post opgenomen voor de huur van ruimte in het NME-centrum, waarvan niet geheel zeker was of die ook aangesproken zou gaan worden. Dat bleek maar deels het geval te zijn. Daarnaast wordt een vast bedrag (€ 120 per jaar) betaald voor gebruik van koffie en thee en dergelijke.

In de post uitgaven door het bestuur zijn begrepen bedankjes voor afzwaaiende actieve leden, kosten voor de jaarvergadering (spreker) en nieuwjaarsborrel en de kosten van verzending van contributiebriefjes en dergelijke. Deze laatste post neemt sterk af nu we steeds meer leden via e-mail kunnen bereiken.

Begroting 2017

De begroting voor 2017 is in grote lijnen een voortzetting van de gebruiken van de afgelopen jaren, waarbij de uitgaven aan de ruime kant begroot zijn en de inkomsten juist wat conservatief gehouden zijn. Het resultaat van de begroting is dat verwacht wordt dat er een negatief resultaat van ruim € 1.100 geboekt zal worden. Gezien de positie van het eigen vermogen van de vereniging is dit op afzienbare termijn geen probleem.

Balans

Balans	2013		2014		2015		2016	
	Debet €	Credit €	Debet €	Credit €	Debet €	Credit €	Debet €	Credit €
Inventaris en inrichting	340		630		535		870	
Eigen vermogen		22029		22908		22291		20838
Vrijwilligersprijs Veenmollen		1084		0		0		0
Weidevogelbeheer		2106		2190		2274		2409
Veenmollen voorraad shirts/petten/rugzak	547		300		945		793	
Bomenboeken voorraad	1013		795		638		593	
nog af te rekenen bomenboekjes	233		0		0		0	
reservering lustrum		1400		400		800		1200
natuurgidsencursus reservering vooruitbetaling		3150		0		0		0
Rabo Verenigingspakket	3067		4725		3919		2710	
Rabo bedrijfstelerekening	10679		6		14		14	
ASN Sparen Zakelijk	14000		19247		19529		19714	
Afschrijving inventaris & inrichting		110		205		214		247
	29879	29879	25703	25703	25578	25578	24693	24693

Inkomsten

Inkomsten	2014		2015		2016		2017
	Begroot	werkelijk	Begroot	werkelijk	Begroot	werkelijk	begroot
Contributie leden	2400	2720	2700	2720	2700	2400	2400
Contributie huisgenoten	125	108	100	132	100	84	80
Contributie donateurs	2000	1824	1800	1728	1750	1884	1800
Contributie jeugdleden/Veenmollen Uithoorn	500	650	600	475	700	325	400
Extra donaties	0	359	300	330	300	627	300
Totaal contributie & extra donaties	5675	5661	5500	5385	5550	5320	4980
Excursies	0	287	200	194	200	205	200
Excursies op verzoek	0	38	50	180	50	0	50
Onderwijsproject scholen bijdragen	300	180	400	140	200	0	0
Lezingen	0	47	420	295	300	341	300
Vogelcursus	350	945	0	0	800	760	700
Weidevogelbeheer	250	250	250	250	250	250	250
Gemeente De Ronde Venen subsidie	600	600	600	600	600	600	600
RondUit advertenties	900	890	1090	780	1230	1160	1200
Bomenboekje	500	252	200	158	100	45	50
Diverse baten	0	77	0	258	0	210	100
Rente	355	355	250	290	150	185	150
Totaal inkomsten	8930	9580	8960	8528	9430	9076	8580

Uitgaven

Uitgaven	2014		2015		2016		2017
	begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	begroot
Werkgroep lezingen	650	237	350	280	350	493	350
Werkgroep vogels	500	269	100	25	50	48	50
Werkgroep planten	50	0	50	0	50	0	50
Werkgroep tuin NME-centrum	100	42	100	63	100	85	100
Werkgroep amfibieën & reptielen	75	46	50	0	50	0	50
Werkgroep PR & communicatie	1100	959	1000	1185	1100	2295	1500
Werkgroep vlinders & libellen					150	258	150
Jeugdgroep De Veenmollen	400	791	600	1084	600	279	400
Totaal groepen	2875	2343	2500	2638	2450	3458	2650
Afdracht IVN-landelijk	900	962	950	957	1150	1131	1150
Vergaderingen/bijeenkomsten/lezingen	250	120	870	0	990	270	300
Internet-provider Online	37	37	40	37	40	37	40
RondUit	3200	3450	3200	3177	3200	3178	3200
Bestuur/administratie	800	774	800	1099	900	768	900
Bankkosten	125	99	100	290	130	158	150
Schenking NME centrum tlv Veenmollen		1084	0	0		0	
Vogelcursus		543		0	600	258	400
Weidevogelbeheer	250	166	250	144	250	115	250
Gidsenuitje	150	108	150	307	200	0	200
Investering materiaal		476	0	119	150	573	150
Nascholing gidsen	150	68	150	0	150	0	150
Diverse Uitgaven	500	117	250	279	200	154	200
Natuurgidsencursus 2013/2014	1500	1025		0		0	
Totaal uitgaven	10737	13348	9260	9046	10435	10099	9740
Totaal inkomsten	8930	9580	8960	8528	9430	9076	8580
Saldo vereniging	-1807	-3768	-300	-517	-1005	-1024	-1160

Peutertocht Kikker Kwak in De Groene Jonker, Zevenhoven

